

SUBSIDIEOVEREENKOMST

Project 2025-1-BE02-KA122-SCH-000344942 — Inspiring excellence: enhancing STEM education for diverse high-potential pupils.

PREAMBULE

Deze **overeenkomst** (“de overeenkomst”) wordt gesloten **tussen** de volgende partijen:

enerzijds,

het **nationaal agentschap** (“NA”), (“steunverlenende autoriteit”),

Epos vzw

Ondernemingsnummer: 456.074.994

Hendrik Consciencegebouw 5A

Koning Albert II-laan 15, bus 151

1210 Brussel

E-mailadres dossierbeheerder: annelies.mast@epos-vlaanderen.be,

voor de ondertekening van deze overeenkomst vertegenwoordigd door Jill Peiffer, directeur

en

anderzijds,

de “**coördinator**”:

Atheneum Wispelberg, OID E10387342, gevestigd te Wispelbergstraat 2 9000 Gent,

Wettelijk registratienummer (indien van toepassing): 112102

E-mailadres contactpersoon: diana.simons@onderwijs.gent.be

Btw-nummer (indien van toepassing): BE 0207.451.277

voor de ondertekening van deze overeenkomst vertegenwoordigd door Jurgen Bockstaele, School director

EUROPEAN UNION

Erasmus+ | epos

Tenzij anders aangegeven, omvatten verwijzingen naar de “begunstigde” of “begunstigden” ook de coördinator.

Als slechts één begunstigde de subsidieovereenkomst ondertekent (“subsidie met één begunstigde”), worden alle bepalingen waarin verwezen wordt naar de “coördinator” of “de begunstigden”, geacht van overeenkomstige toepassing te zijn op de begunstigde.

De bovengenoemde partijen zijn overeengekomen de overeenkomst aan te gaan.

Door het ondertekenen van de overeenkomst en de toetredingsformulieren aanvaarden de begunstigden de subsidie en stemmen zij ermee in de activiteit onder eigen verantwoordelijkheid en in overeenstemming met de overeenkomst uit te voeren en aan alle verplichtingen en voorwaarden van de overeenkomst te voldoen.

De overeenkomst bestaat uit:

- Preambule
- Algemene voorwaarden (met inbegrip van het gegevensblad)
- Bijlage 1 Beschrijving van de actie, geraamde begroting en lijst van deelnemende entiteiten
- Bijlage 2 Toepasselijke regels voor subsidiabele kosten
- Bijlage 3 Toepasselijke tarieven
- Bijlage 4 Toetredingsformulieren voor partners (enkel in geval van een consortium)
- Bijlage 5 Specifieke regels
- Bijlage 6 Modellen voor overeenkomsten tussen begunstigden en deelnemers

ALGEMENE VOORWAARDEN

INHOUDSOPGAVE

SUBSIDIEOVEREENKOMST	1
PREAMBULE	1
ALGEMENE VOORWAARDEN	3
GEGEVENSBLAD	7
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	11
ARTIKEL 1 — VOORWERP VAN DE OVEREENKOMST	11
ARTIKEL 2 — DEFINITIES	11
HOOFDSTUK 2 ACTIE	12
ARTIKEL 3 — ACTIE	12
ARTIKEL 4 — DUUR EN AANVANGSDATUM	12
HOOFDSTUK 3 SUBSIDIE	12
ARTIKEL 5 — SUBSIDIE	12
5.1 Subsidievorm	12
5.2 Maximaal subsidiebedrag	13
5.3 Financieringspercentage	13
5.4 Geraamde begroting, begrotingscategorieën en financieringsvormen	13
5.5 Begrotingsflexibiliteit	13
ARTIKEL 6 — SUBSIDIABELE EN NIET-SUBSIDIABELE KOSTEN EN BIJDRAGEN	13
6.1 Algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden	13
6.2 Bijzondere subsidiabiliteitsvoorwaarden voor elke begrotingscategorie ...	14
6.3 Niet-subsidiabele kosten en bijdragen	14
6.4 Gevolgen van niet-naleving	16
HOOFDSTUK 4 UITVOERING VAN DE SUBSIDIE	16
AFDELING 1 CONSORTIUM: BEGUNSTIGDEN, VERBONDEN ENTITEITEN, ANDERE DEELNEMENDE ENTITEITEN EN DEELNEMERS	16
ARTIKEL 7 — BEGUNSTIGDEN	16
ARTIKEL 8 — VERBONDEN ENTITEITEN	18
ARTIKEL 9 — ANDERE DEELNEMENDE ENTITEITEN DIE BIJ DE ACTIE ZIJN BETROKKEN	18
9.1 Geassocieerde partners	18
9.2 Derden die bijdragen in natura aan de actie leveren	19
9.3 Subcontractanten	19
9.4 Deelnemers	19
ARTIKEL 10 — DEELNEMENDE ENTITEITEN MET SPECIALE STATUS	19
10.1 Deelnemende entiteiten uit niet-EU-landen	19
10.2 Deelnemende entiteiten die internationale organisaties zijn	20
AFDELING 2 REGELS VOOR DE UITVOERING VAN DE ACTIE	20
ARTIKEL 11 — CORRECTE UITVOERING VAN DE ACTIE	20
11.1 Verplichting om de actie correct uit te voeren	20
11.2 Gevolgen van niet-nakoming	20
ARTIKEL 12 — BELANGENCONFLICT	20

12.1	Belangenconflicten	20
12.2	Gevolgen van niet-naleving	21
ARTIKEL 13	— VERTROUWELIJKHEID EN BEVEILIGING	21
13.1	Gevoelige informatie	21
13.2	Gerubriceerde informatie	22
13.3	Gevolgen van niet-naleving	22
ARTIKEL 14	— ETHISCHE KWESTIES EN WAARDEN	22
14.1	Ethiek	22
14.2	Waarden.....	22
14.3	Gevolgen van niet-naleving	23
ARTIKEL 15	— GEGEVENSBESCHERMING	23
15.1	Gegevensverwerking door de steunverlenende autoriteit	23
15.2	Gegevensverwerking door de begunstigen	23
15.3	Gevolgen van niet-naleving	24
ARTIKEL 16	— INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN — BACKGROUND EN RESULTATEN —TOEGANGSRECHTEN EN GEBRUIKSRECHTEN 24	
16.1	Background en toegangsrechten voor background	24
16.2	Eigendom van resultaten	25
16.3	Gebruiksrechten van de steunverlenende autoriteit op documenten en informatie die zij ontvangt voor beleids-, informatie-, communicatie-, verspreidings- en publiciteitsdoeleinden	25
16.4	Specifieke regels voor intellectuele-eigendomsrechten, resultaten en background	26
16.5	Gevolgen van niet-naleving	26
ARTIKEL 17	— COMMUNICATIE, VERSPREIDING EN ZICHTBAARHEID.....	26
17.1	Communicatie — Verspreiding — Promotie van de actie	26
17.2	Zichtbaarheid — Europese vlag en financieringsverklaring	27
17.3	Kwaliteit van informatie — disclaimer	28
17.4	Specifieke regels voor communicatie, verspreiding en zichtbaarheid	28
17.5	Gevolgen van niet-naleving	28
ARTIKEL 18	— SPECIFIEKE REGELS VOOR DE UITVOERING VAN DE ACTIE ...	28
18.1	Specifieke regels voor de uitvoering van de actie	28
18.2	Gevolgen van niet-naleving	28
AFDELING 3	SUBSIDIEADMINISTRATIE	28
ARTIKEL 19	— ALGEMENE INFORMATIEVERPLICHTINGEN	28
19.1	Verzoeken om informatie	28
19.2	Actualisering van de gegevens in het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+	29
19.3	Informatie over gebeurtenissen en omstandigheden die gevolgen hebben voor de actie	29
19.4	Gevolgen van niet-naleving	29
ARTIKEL 20	— BEWAREN VAN INFORMATIE	29
20.1	Bewaren van de administratie en bewijsstukken	29
20.2	Gevolgen van niet-naleving	30
ARTIKEL 21	— RAPPORTAGE	30
21.1	Doorlopende rapportage	30
21.2	Periodieke rapportage.....	30

21.3	Valuta voor financiële overzichten en omrekening in euro's	31
21.4	Rapportagetaal.....	32
21.5	Gevolgen van niet-naleving	32
ARTIKEL 22 — BETALINGEN EN TERUGVORDERINGEN — BEREKENING VAN VERSCHULDIGDE BEDRAGEN.....		32
22.1	Betalingen en betalingsregelingen.....	32
22.2	Terugvorderingen.....	33
22.3	Verschuldigde bedragen	33
22.4	Dwanginvordering	37
22.5	Gevolgen van niet-naleving	38
ARTIKEL 23 — GARANTIES.....		38
23.1	Voorfinancieringsgarantie	38
23.2	Gevolgen van niet-naleving	39
ARTIKEL 24 — CERTIFICATEN		39
ARTIKEL 25 — CONTROLES, EVALUATIES, AUDITS EN ONDERZOEKEN — EXTRAPOLATIE VAN BEVINDINGEN.....		39
25.1	Controles, evaluaties en audits door de steunverlenende autoriteit	39
25.2	Controles, evaluaties en audits door de Europese Commissie van subsidies van andere steunverlenende autoriteiten	41
25.3	Toegang tot de administratie ter beoordeling van vereenvoudigde financieringsvormen.....	41
25.4	Audits en onderzoeken door OLAF, EOM en ERK.....	41
25.5	Gevolgen van controles, evaluaties, audits en onderzoeken — extrapolatie van bevindingen	42
25.6	Gevolgen van niet-naleving	44
ARTIKEL 26 — EVALUATIE VAN HET EFFECT VAN DE ACTIVITEIT.....		44
HOOFDSTUK 5 GEVOLGEN VAN NIET-NALEVING		44
AFDELING 1 AFWIJZINGEN EN SUBSIDIEVERLAGING.....		44
ARTIKEL 27 — AFWIJZING VAN KOSTEN EN BIJDAGEN		44
27.1	Voorwaarden.....	44
27.2	Procedure.....	44
27.3	Effecten	45
ARTIKEL 28 — SUBSIDIEVERLAGING		45
28.1	Voorwaarden.....	45
28.2	Procedure.....	45
28.3	Effecten	46
AFDELING 2 OPSCHORTING EN BEËINDIGING		46
ARTIKEL 29 — OPSCHORTING VAN DE BETALINGSTERMIJN		46
29.1	Voorwaarden.....	46
29.2	Procedure.....	46
ARTIKEL 30 — OPSCHORTING VAN DE BETALING		47
30.1	Voorwaarden.....	47
30.2	Procedure.....	47
ARTIKEL 31 — OPSCHORTING VAN DE SUBSIDIEOVEREENKOMST.....		48
31.1	Opschorting van de subsidieovereenkomst op verzoek van het consortium.....	48
31.2	Door de steunverlenende autoriteit geïnitieerde opschorting van de subsidieovereenkomst	49

ARTIKEL 32 — BEEINDIGING VAN DE SUBSIDIEOVEREENKOMST OF VAN DE DEELNAME VAN EEN BEGUNSTIGDE	50
32.1 Beëindiging van de subsidieovereenkomst op verzoek van het consortium.....	50
32.2 Beëindiging van de deelname van een begunstigde op verzoek van het consortium.....	51
32.3 Door de steunverlenende autoriteit geïnitieerde beëindiging van de subsidieovereenkomst of van de deelname van de begunstigde.....	53
AFDELING 3 ANDERE GEVOLGEN: SCHADEVERGOEDING EN ADMINISTRATIEVE SANCTIES.....	57
ARTIKEL 33 — SCHADEVERGOEDING	57
33.1 Aansprakelijkheid van de steunverlenende autoriteit	57
33.2 Aansprakelijkheid van de begunstigten	57
ARTIKEL 34 — ADMINISTRATIEVE SANCTIES EN ANDERE MAATREGELEN	57
AFDELING 4 OVERMACHT	58
ARTIKEL 35 — OVERMACHT	58
HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN	58
ARTIKEL 36 — COMMUNICATIE TUSSEN DE PARTIJEN	58
36.1 Vormen en middelen van communicatie — Elektronisch beheer	58
36.2 Communicatiedatum	59
ARTIKEL 37 — INTERPRETATIE VAN DE OVEREENKOMST	59
ARTIKEL 38 — BEREKENING VAN PERIODEN EN TERMIJNEN.....	59
ARTIKEL 39 — WIJZIGINGEN.....	59
39.1 Voorwaarden.....	59
39.2 Procedure.....	60
ARTIKEL 40 — TOETREDING EN TOEVOEGING VAN NIEUWE BEGUNSTIGDEN	60
40.1 Toetreding van de in de preambule genoemde begunstigten	60
40.2 Toevoeging van nieuwe begunstigten	60
ARTIKEL 41 — OVERDRACHT VAN DE OVEREENKOMST	61
ARTIKEL 42 — CESSIES VAN VORDERINGEN OP DE STEUNVERLENENDE AUTORITEIT	61
ARTIKEL 43 — TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLENBESLECHTING	61
43.1 Toepasselijk recht	61
43.2 Geschillenbeslechting	61
ARTIKEL 44 — INWERKINGTREDING	61
BIJLAGE 1 — BESCHRIJVING VAN DE ACTIE, GERAAMDE BEGROTING EN LIJST VAN DEELNEMENDE ENTITEITEN	63
BIJLAGE 2 — AANVULLENDE INFORMATIE OVER DE SUBSIDIABILITEIT VAN KOSTEN ...	63
BIJLAGE 3 — TOEPASSELIJKE TARIEVEN	63
BIJLAGE 4 —TOETREDINGSFORMULIER VOOR BEGUNSTIGDEN	63
BIJLAGE 5 — SPECIFIEKE REGELS	63
BIJLAGE 6 — MODELLEN VOOR OVEREENKOMSTEN TUSSEN BEGUNSTIGDEN EN DEELNEMERS.....	63

GEGEVENSBLAD

1. Algemene gegevens

Samenvatting van het project: niet van toepassing, zie bijlage 1

Projectnummer: 2025-1-BE02-KA122-SCH-000344942

Titel van het project: Inspiring excellence: enhancing STEM education for diverse high-potential pupils.

Oproep: Call for proposals 2025 – Erasmus+ Programme

Type actie: kortlopende projecten voor mobiliteit van lerenden en personeel

Steunverlenende autoriteit: BE02-EPOS vzw (Nationaal agentschap)

Startdatum project: 01/10/2025]

Einddatum project: 30/09/2026

Projectduur: 12 maanden

2. Deelnemende entiteiten

Lijst van deelnemende entiteiten: zie bijlage 1

3. Subsidie

Maximaal toegekend subsidiebedrag: euro 35.475,00

Subsidievorm: op basis van een begroting met gemengde werkelijke kosten en bijdragen per eenheid

Subsidiewijze: actiesubsidie

Mogelijke begrotingscategorieën/soorten activiteiten: bijdragen per eenheid:

- Organisatorische steun
- Individuele steun
- Reiskosten
- Inclusiesteun voor organisaties
- Taalondersteuning
- Voorbereidende bezoeken
- Cursusgelden

Werkelijke kosten:

- Buitengewone kosten
- Inclusiesteun voor deelnemers

Opties voor subsidiabiliteit van kosten (financieringspercentage):

- Buitengewone kosten: 80 % van de subsidiabele directe kosten, behalve kosten in verband met visa, verblijfsvergunningen, vaccinaties en medische certificaten, die 100 % van de subsidiabele directe kosten bedragen
- Inclusiesteun voor deelnemers: 100 %
- Btw: Ja — indien niet aftrekbaar of niet terugbetaalbaar

Begrotingsflexibiliteit: Ja (flexibiliteit met voorwaarden, zie artikel 2 van bijlage 5)

4. Verslaglegging, betalingen en terugvorderingen

4.1 Doorlopende rapportage (artikel 21)

Resultaten: Ja

4.2 Periodieke rapportage en betalingen

Rapportage- en betalingsschema (artikelen 21 en 22):

Rapportage					Betalingen	
Rapportageperioden			Soort	Termijn	Soort	Termijn (betalingstermijn)
RP nr.	Datum van	Datum tot en met				
					Voorfinanciering	30 dagen na de inwerkingtreding van de overeenkomst
[1]	01/10/2025	30/09/2026	Eindverslag	60 dagen na afloop van de rapportageperiode	Eindbetaling	60 dagen na ontvangst van het eindrapport

Voorfinancieringsbetalingen en garanties:

Voorfinancieringsbetaling		Voorfinancieringsgarantie
Soort	Bedrag	Bedrag van de garantie
Voorfinanciering	€ 28.380,00	Niet van toepassing

Rapportage- en betalingsvoorwaarden (artikelen 21 en 22):

regel dat de subsidie geen winst mag opleveren: n.v.t.

Achterstandsrente: ECB + 3,5 %

Bankrekening voor betalingen:

IBAN-rekeningnummer: BE34 0910 0027 7790

Exacte naam van de rekeninghouder: Stadsbestuur van Gent

Adres van de rekeninghouder indien verschillend van het adres van de begunstigde: niet van toepassing

Omrekening in euro's: dubbele omrekening (artikel 21.3)

Rapportageitaal: Alle betalingsverzoeken en verslagen moeten worden ingediend in het Nederlands

4.3 Certificaten (artikel 24)

Niet van toepassing

4.4 Terugvorderingen (artikel 22)

Primaire aansprakelijkheid voor terugvorderingen:

Beëindiging van deelname: betrokken begunstigde

Eindbetaling: coördinator

Na eindbetaling: betrokken begunstigde

Gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid voor gedwongen terugvorderingen (in geval van niet-betaling):

Beperkte gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid van de andere begunstigten — tot het maximale subsidiebedrag van de begunstigde

5. Gevolgen van niet-naleving, toepasselijk recht en forum voor geschillenbeslechting

Toepasselijk recht (artikel 43):

EU-begunstigden: standaard toepasselijk recht: EU-recht + nationaal recht van de lidstaat van de steunverlenende autoriteit

niet-EU-begunstigden: specifiek toepasselijk recht: EU-recht + nationaal recht van het land van de steunverlenende autoriteit + algemene beginselen die ten grondslag liggen aan het recht van internationale organisaties en de algemene regels van het internationale recht

Forum voor geschillenbeslechting (artikel 43):

standaardforum voor geschillenbeslechting:

EU-begunstigden: bevoegde nationale rechters van de lidstaat van de steunverlenende autoriteit

niet-EU-begunstigden: rechtbanken van Brussel, België (tenzij een internationale overeenkomst voorziet in de afdwingbaarheid van arresten van EU-rechtbanken)

6. Andere

Specifieke regels (bijlage 5): Ja

- Maximaal subsidiebedrag
- Begrotingsflexibiliteit
- Subcontractanten
- Ondersteuning van deelnemers
- Inclusiesteun voor deelnemers
- Gegevensbescherming
- Intellectuele-eigendomsrechten, background en resultaten, toegangsrechten en gebruiksrechten
- Communicatie, verspreiding en zichtbaarheid
- Specifieke regels voor de uitvoering van de activiteit
- Rapportage
- Verschuldigd bedrag
- Controles, evaluaties, audits en onderzoeken
- Subsidieverlaging
- Communicatie tussen de partijen
- Monitoring en evaluatie van accreditaties
- Onlinetaalondersteuning (Online Linguistic Support, "OLS")
- Bescherming en veiligheid van deelnemers

- Eventuele aanvullende bepalingen uit hoofde van de nationale wetgeving

Standaardtermijnen na afloop van het project:

Vertrouwelijkheid: vijf jaar na de eindbetaling

Bewaren van informatie: vijf jaar na de eindbetaling (drie jaar voor subsidies van maximaal 60 000 euro)

Evaluaties: maximaal vijf jaar na de eindbetaling (drie jaar voor subsidies van maximaal 60 000 euro)

Audits: maximaal vijf jaar na de eindbetaling (drie jaar voor subsidies van maximaal 60 000 euro)

Extrapolatie van bevindingen van andere subsidies naar deze subsidie: maximaal vijf jaar na de eindbetaling (drie jaar voor subsidies van maximaal 60 000 euro)

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1 — VOORWERP VAN DE OVEREENKOMST

Deze overeenkomst vermeldt de rechten en plichten en algemene voorwaarden die van toepassing zijn op de subsidie die voor de uitvoering van de in hoofdstuk 2 beschreven actie wordt toegekend.

ARTIKEL 2 — DEFINITIES

In de zin van deze overeenkomst zijn de volgende definities van toepassing:

Actie: het project dat in het kader van deze overeenkomst wordt gefinancierd.

Subsidie: de subsidie die in het kader van deze overeenkomst wordt toegekend.

Deelnemende entiteiten: entiteiten die deelnemen aan de activiteit als begunstigen, verbonden entiteiten, geassocieerde partners, derden die bijdragen in natura leveren, subcontractanten of ontvangers van financiële steun aan derden.

Deelnemers: de personen die volledig betrokken zijn bij een project en die, in sommige gevallen, een deel van de EU-subsidie ontvangen ter dekking van de kosten voor hun deelname (met name de reis- en verblijfkosten).

Begunstigen: de ondertekenende partijen bij deze overeenkomst (rechtstreeks of via een toetredingsformulier).

Geassocieerde partners: entiteiten die deelnemen aan de activiteit, maar niet het recht hebben kosten in rekening te brengen of bijdragen te claimen.

Subcontracten: contracten voor goederen, werken of diensten die deel uitmaken van de activiteitstaken (zie bijlage 1).

Bijdragen in natura: bijdragen in natura in de zin van artikel 2, punt 38, van het Financieel Reglement van de EU (Verordening 2024/2509), met name niet-financiële middelen die gratis ter beschikking worden gesteld door derden.

Fraude: fraude in de zin van artikel 3 van Richtlijn (EU) 2017/1371¹ en artikel 1 van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, opgesteld bij akte van de Raad van 26 juli 1995², en andere, op financieel of persoonlijk gewin gerichte vormen van misbruik of misleiding.

¹ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29).

² PB C 316 van 27.11.1995, blz. 48.

Onregelmatigheden: schendingen van de wet of het contract die gevolgen kunnen hebben voor de financiële belangen van de EU, met inbegrip van onregelmatigheden in de zin van artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 2988/95³.

Ernstig professioneel wangedrag: onaanvaardbaar of ongepast gedrag bij de uitoefening van een beroep, met name door werknemers, met inbegrip van ernstige beroepsfouten in de zin van artikel 138, lid 1, punt c), van het Financieel Reglement van de EU (Verordening 2024/2509)⁴.

Internationaal, nationaal en EU-recht: elke rechtshandeling of andere (al dan niet bindende) regels en richtsnoeren op een bepaald gebied.

HOOFDSTUK 2 ACTIE

ARTIKEL 3 — ACTIE

De subsidie wordt toegekend voor de actie die is opgenomen in het gegevensblad (zie punt 1), zoals beschreven in bijlage 1.

ARTIKEL 4 — DUUR EN AANVANGSDATUM

De duur en de aanvangsdatum van de actie zijn vermeld in het gegevensblad (zie punt 1).

HOOFDSTUK 3 SUBSIDIE

ARTIKEL 5 — SUBSIDIE

5.1 Subsidievorm

De subsidie is een actiesubsidie⁵ die wordt toegekend op basis van een begroting met gemengde werkelijke kosten (d.w.z. de subsidie berust op bijdragen per eenheid, maar omvat ook daadwerkelijk gemaakte kosten).

³ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1).

⁴ Ernstige beroepsfouten omvatten met name het volgende: het overtreden van de ethische beroepsnormen; het vertonen van onrechtmatig gedrag dat de professionele geloofwaardigheid aantast; het schenden van algemeen aanvaarde ethische beroepsnormen; het afleggen van valse verklaringen/onjuist weergeven van informatie; het deelnemen aan een kartel of een andere overeenkomst met als doel de mededinging te vervalsen; het schenden van intellectuele-eigendomsrechten; het pogen het besluitvormingsproces te beïnvloeden door via misleiding voordeel te halen uit een belangenconflict of het van overheidsinstanties verkrijgen van vertrouwelijke informatie die voordelen kan opleveren; het aanzetten tot discriminatie, haat of geweld of soortgelijke activiteiten die in strijd zijn met de waarden van de EU en waarbij de naleving van een juridische verbintenis negatief wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed.

⁵ In artikel 180, lid 2, punt a), van het Financieel Reglement (Verordening 2018/1046) wordt een “actiesubsidie” gedefinieerd als een EU-subsidie voor “een actie die is bedoeld om een beleidsdoelstelling van de Unie te verwezenlijken”.

5.2 Maximaal subsidiebedrag

Het maximale subsidiebedrag is vermeld in het gegevensblad (zie punt 3) en in de geraamde begroting (bijlage 1).

5.3 Financieringspercentage

Het financieringspercentage voor de kosten wordt vermeld in het gegevensblad (zie punt 3).

Voor bijdragen per eenheid geldt geen financieringspercentage.

5.4 Geraamde begroting, begrotingscategorieën en financieringsvormen

De geraamde begroting van de actie is opgenomen in bijlage 1.

Deze bevat de geraamde subsidiabele kosten en bijdragen per eenheid van de actie, uitgesplitst naar deelnemende entiteit en naar begrotingscategorie.

Bijlage 1 bevat ook de soorten kosten en bijdragen (financieringsvormen)⁶ die voor elke begrotingscategorie moeten worden gebruikt.

De details over de berekening van de bijdragen per eenheid worden toegelicht in bijlage 2.

5.5 Begrotingsflexibiliteit

De uitsplitsing van de begroting mag zonder wijziging (zie artikel 39) worden aangepast door middelen over te hevelen (van de ene naar de andere begrotingscategorie) zolang dit geen substantiële of belangrijke wijziging van de beschrijving van de actie in bijlage 1 meebrengt.

Maar let op:

- voor andere aanpassingen is een wijziging of vereenvoudigde goedkeuring vereist indien bijlage 5 daarin specifiek voorziet.

ARTIKEL 6 — SUBSIDIABELE EN NIET-SUBSIDIABELE KOSTEN EN BIJDAGEN

Kosten en bijdragen zijn alleen subsidiabel als ze aan de **subsidiabiliteitsvoorwaarden** van het onderhavige artikel voldoen.

6.1 Algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden

De **algemene subsidiabiliteitsvoorwaarden** zijn de volgende:

- a) voor de werkelijke kosten (indien van toepassing):
 - i) ze moeten door de begunstigde daadwerkelijk zijn gemaakt

⁶ Zie artikel 125 van het Financieel Reglement van de EU (Verordening 2018/1046).

- ii) ze moeten zijn gemaakt in de in artikel 4 vermelde periode
- iii) ze moeten worden opgevoerd onder een van de begrotingscategorieën van artikel 6.2 en bijlage 1
- iv) ze moeten zijn gemaakt in verband met de actie zoals beschreven in bijlage 1, en noodzakelijk zijn voor de uitvoering ervan
- v) ze moeten identificeerbaar en verifieerbaar zijn, en vooral in de boekhouding van de begunstigde zijn opgenomen conform de boekhoudkundige normen die van toepassing zijn in het land waar de begunstigde is gevestigd, en conform de gangbare kostenadministratiemethoden van de begunstigde
- vi) ze moeten voldoen aan het nationale recht op het gebied van belasting, arbeid en sociale zekerheid en
- vii) ze moeten redelijk en gerechtvaardigd zijn en voldoen aan het beginsel van goed financieel beheer, met name wat zuinigheid en efficiëntie betreft

b) voor bijdragen per eenheid:

- i) ze moeten worden opgevoerd onder een van de begrotingscategorieën van artikel 6.2 en bijlage 1
- ii) de eenheden moeten:
 - werkelijk in de in artikel 4 vermelde periode door de begunstigde worden gebruikt of geproduceerd
 - noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de actie of door de actie worden geproduceerd, en
- iii) het aantal eenheden moet identificeerbaar en verifieerbaar zijn, en met name worden gestaafd door de administratie en bewijsstukken (zie artikel 20)

Indirecte kosten

De indirecte kosten worden vergoed volgens het vaste percentage zoals vermeld in het gegevensblad (zie punt 3).

6.2 Bijzondere subsidiabiliteitsvoorwaarden voor elke begrotingscategorie

De **bijzondere subsidiabiliteitsvoorwaarden** voor de verschillende begrotingscategorieën zijn vermeld in bijlage 2.

6.3 Niet-subsidiabele kosten en bijdragen

De volgende kosten en bijdragen zijn **niet subsidiabel**:

- a) kosten en bijdragen die niet voldoen aan de bovengenoemde voorwaarden (zie de artikelen 6.1 en 6.2), en met name:
- i) kosten die verband houden met het rendement op kapitaal en dividendbetalingen van een begunstigde
 - ii) lasten die verband houden met schulden
 - iii) voorzieningen voor toekomstige verliezen of lasten
 - iv) debetrente
 - v) wisselkoersverliezen
 - vi) bankkosten die de bank van de begunstigde in rekening brengt voor overmakingen van de steunverlenende autoriteit
 - vii) buitensporige of ondoordachte uitgaven
 - viii) aftrekbare of terugvorderbare btw (inclusief btw betaald door als overheid handelende publiekrechtelijk organen)
 - ix) gemaakte kosten en bijdragen voor activiteiten die tijdens de opschorting van de subsidieovereenkomst zijn uitgevoerd (zie artikel 31)
 - x) bijdragen in natura van derden
- b) kosten en bijdragen die zijn opgegeven in het kader van andere EU-subsidies (of subsidies die zijn toegekend door een EU-lidstaat, een niet-EU-land of een ander orgaan dat de EU-begroting uitvoert), behalve in de volgende gevallen:
- i) indien de actiesubsidie wordt gecombineerd met een exploitatiesubsidie⁷ die tijdens dezelfde periode loopt, en de begunstigde kan aantonen dat de exploitatiesubsidie geen (directe of indirecte) kosten van de actiesubsidie dekt;
- c) kosten en bijdragen voor personeel van nationale (of regionale/lokale) overheden, voor activiteiten die behoren tot de normale taken van die overheden (en dus niet met het oog op de subsidie zijn verricht)
- d) kosten en bijdragen (in het bijzonder reis- en verblijfkosten) voor personeel of vertegenwoordigers van EU-instellingen, -organen of -agentschappen
- e) andere⁸:

⁷ Zie voor de omschrijving ervan artikel 183, lid 2, punt b), van het Financieel Reglement (Verordening (EU) 2024/2509): “**exploitatiesubsidie**”: een EU-subsidie voor “de werking van een orgaan dat een doelstelling heeft die deel uitmaakt van en steun verleent aan een EU-beleid”.

⁸ Voorwaarde moet in de oproep worden gespecificeerd.

- i) kosten en bijdragen die in de voorwaarden van de oproep specifiek als niet-subsidiabel zijn aangemerkt.

6.4 Gevolgen van niet-naleving

Door een begunstigde opgegeven niet-subsidiabele kosten en bijdragen worden afgewezen (zie artikel 27).

Dit kan ook leiden tot andere maatregelen van hoofdstuk 5.

HOOFDSTUK 4 UITVOERING VAN DE SUBSIDIE

AFDELING 1 CONSORTIUM: BEGUNSTIGDEN, VERBONDEN ENTITEITEN, ANDERE DEELNEMENDE ENTITEITEN EN DEELNEMERS

ARTIKEL 7 — BEGUNSTIGDEN

Als ondertekenaars van de overeenkomst zijn de begunstigten tegenover de steunverlenende autoriteit volledig verantwoordelijk voor de uitvoering ervan en voor het nakomen van alle daarin vastgelegde verplichtingen.

Zij moeten de overeenkomst naar beste vermogen, te goeder trouw en in overeenstemming met alle daarin vastgelegde verplichtingen en voorwaarden uitvoeren.

Zij moeten over passende middelen voor de uitvoering van de actie beschikken en de actie onder eigen verantwoordelijkheid en overeenkomstig artikel 11 uitvoeren. Als zij een beroep doen op andere deelnemende entiteiten (zie de artikelen 8 en 9), blijven zij ten volle verantwoordelijk tegenover de steunverlenende autoriteit en de andere begunstigten.

Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de *technische* uitvoering van de actie. Als een van de begunstigten verzuimt zijn deel van de actie uit te voeren, moeten de andere begunstigten ervoor zorgen dat dit deel door iemand anders wordt uitgevoerd (zonder recht te hebben op een verhoging van het maximale subsidiebedrag en onder voorbehoud van een wijziging, zie artikel 39). De *financiële* verantwoordelijkheid van elke begunstigde in geval van terugvorderingen is geregeld in artikel 22.

De begunstigten (en hun actie) moeten voor de gehele duur van de activiteit recht houden op steun in het kader van het EU-programma dat de subsidie financiert. Kosten en bijdragen zijn alleen subsidiabel zolang de begunstigde en de actie in aanmerking komen voor een subsidie.

De **interne taken en verantwoordelijkheden** zijn als volgt over de begunstigten verdeeld:

- a) elke begunstigde moet:
 - i) de informatie in het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+ actueel houden (zie artikel 19)

- ii) de steunverlenende autoriteit (en de andere begunstigden) onmiddellijk in kennis stellen van gebeurtenissen of omstandigheden waarvan aangenomen mag worden dat deze de uitvoering van de actie aanzienlijk beïnvloeden of vertragen (zie artikel 19)
- iii) de coördinator tijdig voorzien van:
 - de voorfinancieringsgaranties (indien vereist; zie artikel 23)
 - de financiële overzichten
 - de bijdrage aan de prestaties en technische verslagen (zie artikel 21)
 - overige documenten of informatie die krachtens de overeenkomst aan de steunverlenende autoriteit moeten worden verstrekt

b) De coördinator moet:

- i) erop toezien dat de actie correct wordt uitgevoerd (zie artikel 11)
- ii) als intermediair fungeren voor alle communicatie tussen het consortium en de steunverlenende autoriteit, tenzij anders is aangegeven in de overeenkomst of door de steunverlenende autoriteit, en moet in het bijzonder:
 - de voorfinancieringsgaranties indienen bij de steunverlenende autoriteit (indien van toepassing)
 - alle vereiste documenten en informatie opvragen en deze op kwaliteit en volledigheid toetsen alvorens ze door te sturen naar de steunverlenende autoriteit
 - de informatie over de prestaties en de verslagen bij de steunverlenende autoriteit indienen
 - de steunverlenende autoriteit in kennis stellen van de betalingen aan de andere begunstigden (verslag over de uitkering van betalingen; indien vereist, zie de artikelen 22 en 32)
- iii) de van de steunverlenende autoriteit ontvangen betalingen zonder onnodige vertraging uitkeren aan de andere begunstigden (zie artikel 22).

De coördinator mag bovengenoemde taken niet delegeren of uitbesteden aan een andere begunstigde of een derde (met inbegrip van verbonden entiteiten).

Coördinatoren die publieke instanties zijn, mogen de in punt b), ii), laatste streepje, en iii), genoemde taken echter delegeren aan entiteiten met een "beheersmachtiging" die zij hebben opgericht of die onder hun zeggenschap staan. In dat geval blijft de coördinator de volledige verantwoordelijkheid dragen voor de betalingen en voor de nakoming van de verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien.

Bovendien mogen coördinatoren die “enige begunstigen” zijn⁹ de taken van punt b), i) tot en met iii), delegeren aan een van hun leden. De coördinator blijft de volledige verantwoordelijkheid dragen voor de nakoming van de verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien.

De begunstigen moeten beschikken over **interne regelingen** voor hun werkwijze en coördinatie die ervoor zorgen dat de actie correct wordt uitgevoerd.

Indien de steunverlenende autoriteit daarom verzoekt (zie gegevensblad, punt 1), moeten deze regelingen worden vastgelegd in een schriftelijke **consortiumovereenkomst** tussen de begunstigen, die bijvoorbeeld de volgende elementen bevat:

- de interne organisatie van het consortium
- het beheer van de toegang tot het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+
- afwijkende verdeelsleutels voor de betalingen en financiële verantwoordelijkheden in het geval van terugvorderingen (indien van toepassing)
- aanvullende regels inzake rechten en plichten in verband met background en resultaten (zie artikel 16)
- regeling van interne geschillen
- regelingen inzake aansprakelijkheid, schadeloosstelling en vertrouwelijkheid tussen de begunstigen.

De interne regelingen mogen geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met deze overeenkomst.

ARTIKEL 8 — VERBONDEN ENTITEITEN

Niet van toepassing.

ARTIKEL 9 — ANDERE DEELNEMENDE ENTITEITEN DIE BIJ DE ACTIE ZIJN BETROKKEN

9.1 Geassocieerde partners

Niet van toepassing

⁹ Zie voor de omschrijving ervan artikel 187, lid 2, van het Financieel Reglement (Verordening 2018/1046): “Indien meerdere entiteiten aan de criteria voor toekenning van een subsidie voldoen en zij samen één entiteit vormen, mag deze entiteit als de **enige begunstigde** worden behandeld, ook wanneer de entiteit speciaal is opgericht met als doel de door de subsidie te financieren actie uit te voeren.”.

9.2 Derden die bijdragen in natura aan de actie leveren

Andere derden mogen bijdragen in natura leveren aan de activiteit (bv. gratis personeel, uitrusting, andere goederen, werken en diensten), indien nodig voor de uitvoering ervan.

Derden die bijdragen in natura leveren, voeren geen activiteitstaken uit. Zij mogen geen kosten en bijdragen voor de actie in rekening brengen en de kosten van de bijdragen in natura zijn niet subsidiabel.

9.3 Subcontractanten

Subcontractanten mogen deelnemen aan de actie indien dat nodig is voor de uitvoering ervan.

Zij moeten hun activiteitstaken uitvoeren overeenkomstig artikel 11. De kosten van de begunstigten voor subcontracten worden beschouwd als volledig gedekt door de bijdragen per eenheid (ongeacht de werkelijk betaalde kosten voor subcontracten, indien van toepassing).

De begunstigten moeten ervoor zorgen dat hun contractuele verplichtingen uit hoofde van de artikelen 11 (correcte uitvoering), 12 (belangenconflict), 13 (vertrouwelijkheid en beveiliging), 14 (ethiek), 17.2 (zichtbaarheid), 18 (speciale regels voor de uitvoering van de activiteit), 19 (informatie) en 20 (bewaren van informatie) ook van toepassing zijn op de subcontractanten.

De begunstigten moeten ervoor zorgen dat de in artikel 25 vermelde organen (bv. de steunverlenende autoriteit, OLAF, Europese Rekenkamer (ERK)) hun rechten ook kunnen uitoefenen ten opzichte van de subcontractanten.

9.4 Deelnemers

Indien de begunstigde tijdens de uitvoering van het project ondersteuning moet bieden aan deelnemers, moet de begunstigde dergelijke steun bieden overeenkomstig de in de bijlagen 1, 2, 3 en 5 bij deze overeenkomst bepaalde voorwaarden.

ARTIKEL 10 — DEELNEMENDE ENTITEITEN MET SPECIALE STATUS

10.1 Deelnemende entiteiten uit niet-EU-landen

Deelnemende entiteiten die in een niet-EU-land zijn gevestigd (indien van toepassing), verbinden zich ertoe hun verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst na te komen en:

- algemene beginselen te eerbiedigen (waaronder grondrechten, waarden en ethische beginselen, milieu- en arbeidsnormen, regels inzake gerubriceerde informatie, intellectuele-eigendomsrechten, zichtbaarheid van financiering en bescherming van persoonsgegevens)

- voor de indiening van certificaten op grond van artikel 24: gekwalificeerde externe auditoren in te schakelen die onafhankelijk zijn en voldoen aan vergelijkbare normen als die van Richtlijn 2006/43/EG¹⁰
- voor de in artikel 25 bedoelde controles: controles, evaluaties toe te staan (met inbegrip van controles, bezoeken en inspecties ter plaatse) door de in dat artikel genoemde organen (bv. de steunverlenende autoriteit, OLAF, de Europese Rekenkamer (ERK)).

Er gelden speciale regels voor geschillenbeslechting (zie gegevensblad, punt 5).

10.2 Deelnemende entiteiten die internationale organisaties zijn

Niet van toepassing.

AFDELING 2 REGELS VOOR DE UITVOERING VAN DE ACTIE

ARTIKEL 11 — CORRECTE UITVOERING VAN DE ACTIE

11.1 Verplichting om de actie correct uit te voeren

De begunstigen moeten de activiteit uitvoeren zoals beschreven in bijlage 1 en overeenkomstig de bepalingen van de overeenkomst, de voorwaarden van de oproep, de toepasselijke kwaliteitsnormen en alle juridische verplichtingen uit hoofde van EU-, internationaal en nationaal recht.

11.2 Gevolgen van niet-nakoming

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 12 — BELANGENCONFLICT

12.1 Belangenconflicten

De begunstigen moeten alle maatregelen nemen om situaties te vermijden waarin een onpartijdige en objectieve uitvoering van de overeenkomst in het gedrang zou kunnen komen door familiale, emotionele banden, politieke of nationale binding, economisch belang of andere directe of indirecte belangen ("belangenconflict").

Zij moeten de steunverlenende autoriteit onverwijld in kennis stellen van situaties die aanleiding geven of kunnen geven tot een belangenconflict, en onmiddellijk alle nodige stappen zetten om dergelijke situaties te corrigeren.

¹⁰ Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87) of soortgelijke nationale regelgeving.

De steunverlenende autoriteit kan nagaan of de genomen maatregelen afdoende zijn, en kan eisen dat binnen een bepaalde termijn extra maatregelen worden genomen.

12.2 Gevolgen van niet-naleving

Indien begunstigden een van hun verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomen, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28) en de subsidie of de deelname van de begunstigde in kwestie worden beëindigd (zie artikel 32).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 13 — VERTROUWELIJKHEID EN BEVEILIGING

13.1 Gevoelige informatie

Gedurende de uitvoering van de actie en ten minste tot de laatste dag van de in het gegevensblad genoemde termijn (zie punt 6) moeten de partijen alle gegevens, documenten en ander materiaal (in welke vorm ook) die schriftelijk als gevoelig zijn aangemerkt (“gevoelige informatie”), behandelen als vertrouwelijk.

De steunverlenende autoriteit kan ermee instemmen die informatie langer vertrouwelijk te behandelen indien een begunstigde daarom verzoekt.

Tenzij anderszins tussen de partijen is overeengekomen, mogen zij gevoelige informatie alleen gebruiken voor de uitvoering van de overeenkomst.

De begunstigden mogen gevoelige informatie alleen aan hun personeel of andere bij de actie betrokken deelnemende entiteiten bekendmaken indien zij:

- a) die informatie nodig hebben voor het uitvoeren van de overeenkomst, en
- b) gehouden zijn aan geheimhouding.

De steunverlenende autoriteit kan gevoelige informatie bekendmaken aan haar personeel en aan andere EU-instellingen en -organen.

Bovendien kan zij gevoelige informatie aan derden bekendmaken indien:

- a) dit nodig is voor de uitvoering van de overeenkomst of voor de vrijwaring van de financiële belangen van de EU, en
- b) de ontvangers van de informatie gehouden zijn aan geheimhouding

De geheimhoudingsverplichtingen zijn niet meer van toepassing indien:

- a) de partij die de informatie bekendmaakt, de andere partij ontheft van die verplichtingen
- b) de informatie voor het publiek beschikbaar wordt zonder dat een geheimhoudingsplicht wordt geschonden

- c) de bekendmaking van de gevoelige informatie bij EU-, internationaal of nationaal recht is voorgeschreven.

Speciale geheimhoudingsregels (indien van toepassing) zijn opgenomen in bijlage 5.

13.2 Gerubriceerde informatie

De partijen moeten gerubriceerde informatie behandelen overeenkomstig EU-, internationaal of nationaal recht inzake gerubriceerde informatie (in het bijzonder Besluit 2015/444¹¹ en de uitvoeringsbepalingen ervan).

Bevat de informatie over de prestaties gerubriceerde informatie, dan moet deze worden ingediend volgens speciale procedures die met de steunverlenende autoriteit zijn overeengekomen.

Activiteitstaken waarin gerubriceerde informatie een rol speelt, mogen uitsluitend worden uitbesteed na uitdrukkelijke (schriftelijke) toestemming van de steunverlenende autoriteit.

Gerubriceerde informatie mag niet bekend worden gemaakt aan derden (waaronder deelnemende entiteiten die betrokken zijn bij de uitvoering van de actie) zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de steunverlenende autoriteit.

Specifieke veiligheidsvoorschriften zijn (in voorkomend geval) opgenomen in bijlage 5.

13.3 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 14 — ETHISCHE KWESTIES EN WAARDEN

14.1 Ethiek

De actie moet worden uitgevoerd conform de hoogste ethische normen en het internationale, nationale en EU-recht inzake ethische beginselen.

14.2 Waarden

De begunstigden moeten zich inzetten voor de fundamentele waarden van de EU en ervoor zorgen dat deze worden geëerbiedigd (zoals de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van minderheden).

¹¹ Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53).

14.3 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 15 — GEGEVENSBESCHERMING

15.1 Gegevensverwerking door de steunverlenende autoriteit

Alle persoonsgegevens in het kader van de overeenkomst worden onder de verantwoordelijkheid van de in de privacyverklaring (die te vinden is op <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement>) vermelde verwerkingsverantwoordelijke verwerkt overeenkomstig de toepasselijke gegevensbeschermingswetgeving, en met name Verordening 2018/1725¹² en gerelateerde nationale gegevensbeschermingswetten en voor de doeleinden die zijn vermeld in de privacyverklaring.

15.2 Gegevensverwerking door de begunstigten

De begunstigten moeten de persoonsgegevens in het kader van deze overeenkomst verwerken overeenkomstig het internationale, nationale en EU-gegevensbeschermingsrecht (en met name Verordening (EU) 2016/976¹³ en Verordening (EU) 2018/1725¹⁴). De begunstigten treden op als verwerkers in deze verwerkingsactiviteit.

Zij moeten ervoor zorgen dat de persoonsgegevens:

- worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkenen rechtmatig, behoorlijk en transparant is
- voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt

¹² Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

¹³ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG ("AVG") (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

¹⁴ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG.

- toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor deze worden verwerkt
- juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd
- worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt, noodzakelijk is en
- op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging van de gegevens gewaarborgd is.

De begunstigden mogen hun personeel slechts toegang tot persoonsgegevens verlenen voor zover dat strikt noodzakelijk is voor de uitvoering en het beheer van de overeenkomst en voor de monitoring van de uitvoering ervan. De begunstigden moeten ervoor zorgen dat het personeel is gehouden aan geheimhouding.

De begunstigden moeten de personen wier persoonsgegevens aan de steunverlenende autoriteit worden doorgegeven hierover informeren en hun de privacyverklaring verstrekken, die te vinden is op <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>.

15.3 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 16 — INTELLECTUELE-EIGENDOMSRECHTEN — BACKGROUND EN RESULTATEN — TOEGANGSRECHTEN EN GEBRUIKSRECHTEN

16.1 Background en toegangsrechten voor background

De begunstigden moeten elkaar en de andere deelnemende entiteiten toegang verlenen tot de background die nodig wordt geacht voor de uitvoering van de actie, met inachtneming van de speciale regels van bijlage 5.

“Background”: gegevens, knowhow of informatie, ongeacht de vorm of aard ervan (materieel of immaterieel), waaronder begrepen alle rechten, zoals intellectuele-eigendomsrechten:

- a) die vóór hun toetreding tot de overeenkomst in het bezit waren van de begunstigden en
- b) die nodig zijn voor het uitvoeren van de actie of het exploiteren van de resultaten.

Als background onderworpen is aan rechten van een derde, moeten de betrokken begunstigen ervoor zorgen dat zij voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst.

16.2 Eigendom van resultaten

De steunverlenende autoriteit wordt geen eigenaar van de resultaten die in het kader van de actie worden gegenereerd.

“Resultaten”: alle materiële of immateriële effecten van de actie, bijvoorbeeld gegevens, knowhow of informatie ongeacht de vorm of aard ervan en ongeacht of deze kunnen worden beschermd, alsook alle daaraan verbonden rechten, zoals intellectuele-eigendomsrechten.

16.3 Gebruiksrechten van de steunverlenende autoriteit op documenten en informatie die zij ontvangt voor beleids-, informatie-, communicatie-, verspreidings- en publiciteitsdoeleinden

De steunverlenende autoriteit en de Europese Commissie hebben gedurende de actie en daarna het recht om niet-gevoelige informatie over de actie en van de begunstigen ontvangen materiaal en documenten (met name voor publicatie bestemde samenvattingen, geleverde prestaties en eventueel ander materiaal zoals foto's en audiovisueel materiaal op papier of in elektronische vorm) te gebruiken voor beleids-, informatie-, communicatie-, verspreidings- en publiciteitsdoeleinden.

Het recht om het materiaal, de documenten en de informatie van de begunstigen te gebruiken, wordt verleend in de vorm van een niet-exclusieve en onherroepelijke licentie met vrijstelling van royalty's, die de volgende rechten omvat:

- a) **gebruik voor eigen doeleinden** (in het bijzonder beschikbaarstelling aan personen die voor hen of een andere EU-dienst (waaronder instellingen, organen, bureaus, agentschappen) of een instelling of orgaan van een EU-lidstaat werken, onbeperkte verveelvoudiging of reproductie, geheel of gedeeltelijk, en communicatie via persbureaus)
- b) **verspreiding onder het grote publiek** (in het bijzonder publicatie op papier of in elektronische of digitale vorm, publicatie op internet, als bestand dat al dan niet kan worden gedownload, uitzending via elk kanaal, openbare tentoonstelling of presentatie, communicatie via persbureaus, of opname in breed toegankelijke databanken of indexen);
- c) **herschrijven of opnieuw redigeren** (waaronder inkorten, samenvatten, invoegen van andere elementen (zoals metagegevens, legenda's, andere grafische, visuele, audio- of tekstelementen), verwijderen van elementen (bv. audio- of videobestanden), in stukken verdelen, gebruiken in een compilatie);
- d) **vertaling**
- e) **opslag** in papieren, elektronische of andere vorm
- f) **archivering** conform de voorschriften inzake documentenbeheer

- g) het recht om **derden** te machtigen om namens de steunverlenende autoriteit te handelen of om de in de punten b), c), d) en f) omschreven gebruikswijzen aan derden in sublicentie te geven indien dit nodig is voor het uitvoeren van de informatie-, communicatie- en publiciteitsactiviteiten van de steunverlenende autoriteit;
- h) **verwerking**, analyse en samenvoeging van het materiaal, de documenten en de informatie die zijn ontvangen, en de **vervaardiging van afgeleide werken**.

De gebruiksrechten worden verleend voor de gehele duur van de betrokken industriële- of intellectuele-eigendomsrechten.

Indien materiaal of documenten onderworpen zijn aan morele rechten of rechten van derden (zoals intellectuele-eigendomsrechten of rechten van natuurlijke personen op hun beeld en stem), moeten de begunstigen ervoor zorgen dat zij voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst (in het bijzonder door de nodige licenties en machtigingen van de betrokken houders van de rechten te verwerven).

Voor zover van toepassing voegt de steunverlenende autoriteit de volgende informatie toe:

“© – [jaar] – [naam van de houder van het auteursrecht]. Alle rechten voorbehouden. Onder voorwaarden in licentie gegeven aan de [naam van steunverlenende autoriteit] [Europese Commissie].”.

16.4 Specifieke regels voor intellectuele-eigendomsrechten, resultaten en background

Specifieke regels in verband met intellectuele-eigendomsrechten, resultaten en background (indien van toepassing) zijn opgenomen in bijlage 5.

16.5 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Een dergelijke inbreuk kan ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 17 — COMMUNICATIE, VERSPREIDING EN ZICHTBAARHEID

17.1 Communicatie — Verspreiding — Promotie van de actie

Tenzij anders overeengekomen met de steunverlenende autoriteit, moeten de begunstigen de actie en de resultaten ervan promoten door meerdere doelgroepen (waaronder de media en het grote publiek) doelgericht en op een strategische, coherente en effectieve wijze te informeren overeenkomstig bijlage 1.

De begunstigen moeten de steunverlenende autoriteit van tevoren in kennis stellen van alle communicatie- en verspreidingsactiviteiten die naar verwachting tot veel aandacht in de media zullen leiden.

17.2 Zichtbaarheid — Europese vlag en financieringsverklaring

Tenzij anders overeengekomen met de steunverlenende autoriteit, moet bij communicatieactiviteiten van de begunstigen in verband met de actie (waaronder mediarelaties, conferenties, seminars, informatiemateriaal zoals brochures, folders, posters, presentaties, in elektronische vorm, via traditionele of sociale media enz.), bij verspreidingsactiviteiten en op alle infrastructuur, uitrusting, voertuigen, goederen of belangrijke resultaten die met de subsidie zijn gefinancierd, de Europese vlag (embleem) worden getoond en de financieringsverklaring worden verstrekt (in voorkomend geval vertaald in de lokale taal):

Funded by the
European Union

Co-funded by the
European Union

Co-funded by the
European Union

Funded by the
European Union

Het embleem moet duidelijk waarneembaar blijven en apart staan, en mag niet worden gewijzigd door er andere visuele kenmerken, merken of tekst aan toe te voegen.

Afgezien van het embleem mag er geen andere visuele identiteit of visueel logo worden gebruikt om de EU-steun onder de aandacht te brengen.

Wanneer het embleem samen met andere logo's (bv. van begunstigen of sponsors) wordt getoond, moet het embleem ten minste even prominent en zichtbaar worden weergegeven als de andere logo's.

In het kader van hun verplichtingen uit hoofde van dit artikel mogen de begunstigen het embleem gebruiken zonder voorafgaande toestemming van de steunverlenende autoriteit. Deze bepaling geeft hun echter geen exclusief recht op het gebruik van het

EU-embleem. Bovendien mogen zij zich het embleem of een soortgelijk handelsmerk of logo niet toe-eigenen, noch door registratie noch op enigerlei andere wijze.

17.3 Kwaliteit van informatie — disclaimer

Bij elke communicatie- of verspreidingsactiviteit in verband met de actie moet feitelijk juiste informatie worden gebruikt.

Bovendien moet de volgende disclaimer worden getoond (in voorkomend geval vertaald in de lokale taal):

“Gefinancierd door de Europese Unie. De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs de ideeën of meningen van de Europese Unie of [naam van de steunverlenende autoriteit] weer. Noch de Europese Unie, noch de steunverlenende autoriteit kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.”

17.4 Specifieke regels voor communicatie, verspreiding en zichtbaarheid

De specifieke regels voor communicatie, verspreiding en zichtbaarheid (indien van toepassing) zijn opgenomen in bijlage 5.

17.5 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 18 — SPECIFIEKE REGELS VOOR DE UITVOERING VAN DE ACTIE

18.1 Specifieke regels voor de uitvoering van de actie

Specifieke regels voor de uitvoering van de actie (indien van toepassing) zijn opgenomen in bijlage 5.

18.2 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Een dergelijke inbreuk kan ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

AFDELING 3 SUBSIDIEADMINISTRATIE

ARTIKEL 19 — ALGEMENE INFORMATIEVERPLICHTINGEN

19.1 Verzoeken om informatie

De begunstigden moeten gedurende de actie of achteraf en overeenkomstig artikel 7 alle gevraagde informatie verstrekken zodat kan worden nagegaan of de opgegeven kosten en bijdragen subsidiabel zijn, of de actie correct wordt/is uitgevoerd en of aan de andere verplichtingen van de overeenkomst is voldaan.

De informatie moet nauwkeurig en volledig zijn en in de vereiste vorm, ook elektronisch, worden verstrekt.

19.2 Actualisering van de gegevens in het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+

De begunstigden moeten te allen tijde gedurende de actie hun informatie in het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+ actueel houden, en in het bijzonder hun naam, adres, wettelijke vertegenwoordigers, rechtsvorm en soort organisatie.

19.3 Informatie over gebeurtenissen en omstandigheden die gevolgen hebben voor de actie

De begunstigden moeten de steunverlenende autoriteit (en de andere begunstigden) onmiddellijk in kennis stellen van:

- a) **gebeurtenissen** waarvan aangenomen mag worden dat deze de uitvoering van de actie aanzienlijk beïnvloeden of vertragen of aanzienlijke gevolgen hebben voor de financiële belangen van de EU, en in het bijzonder:
 - i) wijzigingen in hun juridische, financiële, technische, organisatorische of eigendomssituatie (met inbegrip van wijzigingen in verband met een van de uitsluitingsgronden vermeld in de verklaring op erewoord die vóór ondertekening van de subsidieovereenkomst is ondertekend)
- b) **omstandigheden** die van invloed zijn op:
 - ii) de beslissing al dan niet subsidie toe te kennen, of
 - iii) de nakoming van de eisen uit hoofde van de overeenkomst.

19.4 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 20 — BEWAREN VAN INFORMATIE

20.1 Bewaren van de administratie en bewijsstukken

De begunstigden moeten ten minste tot de laatste dag van de in het gegevensblad genoemde termijn (zie punt 6) de administratie en andere bewijsstukken bewaren om aan te tonen dat de actie is uitgevoerd conform de op het desbetreffende gebied aanvaarde normen (indien van toepassing).

Daarnaast moeten de begunstigden ter verantwoording van de opgegeven bedragen over dezelfde periode:

- a) voor werkelijke kosten: de administratie en bewijsstukken bewaren ter staving van de opgegeven kosten (zoals contracten, subcontracten, facturen en

boekhouding); bovendien moet op basis van de gangbare boekhoud- en internecontroleprocedures van de begunstigten onmiddellijke afstemming tussen de opgegeven bedragen, de in de boeken vastgelegde bedragen en de in de bewijsstukken vermelde bedragen mogelijk zijn

- b) voor eenheidskosten en bijdragen: de begunstigten hoeven geen specifieke administratie over de werkelijk gemaakte kosten bewaren, maar moeten de administratie en ondersteunende documenten bewaren ter staving van het aantal gedeclareerde eenheden.

De administratie en bewijsstukken moeten op verzoek (zie artikel 19) of in het kader van controles, evaluaties, audits of onderzoeken (zie artikel 25) ter beschikking worden gesteld.

Als er sprake is van nog lopende controles, evaluaties, audits, onderzoeken, rechtszaken of andere vorderingen die verband houden met vorderingen in het kader van de overeenkomst, moeten de begunstigten de betrokken administratie en andere bewijsstukken bewaren totdat deze procedures zijn afgerond.

De begunstigten moeten de originele documenten bewaren. Digitale en gedigitaliseerde documenten worden als origineel beschouwd als ze volgens het nationale recht als zodanig worden aangemerkt. De steunverlenende autoriteit kan niet-originele documenten aanvaarden als deze een vergelijkbare mate van zekerheid bieden.

20.2 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, zijn onvoldoende gestaafde kosten en bijdragen niet subsidiabel (zie artikel 6) en worden deze afgewezen (zie artikel 27) en kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 21 — RAPPORTAGE

21.1 Doorlopende rapportage

Waar van toepassing moet de coördinator een voortgangsverslag indienen overeenkomstig het tijdschema in het gegevensblad (zie punt 4.2) en de voorwaarden in bijlage 5.

21.2 Periodieke rapportage

Daarnaast moeten de begunstigten verslagen indienen om betalingen aan te vragen, overeenkomstig het tijdschema en de modaliteiten van het gegevensblad (zie punt 4.2):

- voor aanvullende voorfinanciering (indien van toepassing): een **periodiek verslag**

- voor de eindbetaling: een **eindverslag**

De periodieke verslagen omvatten een technisch en een financieel gedeelte.

Het technische gedeelte bevat een overzicht van de uitvoering van de actie. Het moet worden opgesteld aan de hand van het door het nationale agentschap verstrekte model.

Het financieel gedeelte omvat:

- een verklaring over het gebruik van de vorige voorfinancieringsbetaling
- de financiële overzichten (afzonderlijk en geconsolideerd voor alle begunstigden en verbonden entiteiten, indien van toepassing)
- de verklaring voor het gebruik van middelen (of tabel met gedetailleerde kostenrapportage, indien vereist).

De financiële overzichten moeten details bevatten van de subsidiabele kosten en bijdragen voor de eenheden die in de rapportageperiode zijn uitgevoerd.

Bijdragen per eenheid die niet in een financieel overzicht zijn opgegeven, worden niet door de steunverlenende autoriteit in aanmerking genomen.

Door de financiële overzichten te ondertekenen (in het rapportage- en beheersinstrument van Erasmus+) bevestigen de begunstigden dat:

- de verstrekte informatie volledig, juist en betrouwbaar is,
- de gedeclareerde kosten en bijdragen per eenheid subsidiabel zijn (zie artikel 6)
- de bijdragen worden gestaafd door middel van passende schriftelijke gegevens en bewijsstukken (zie artikel 20 en bijlage 2) die op verzoek (zie artikel 19) of in het kader van controles, evaluaties, audits of onderzoeken (zie artikel 25) zullen worden overgelegd.

21.3 Valuta voor financiële overzichten en omrekening in euro's

De financiële overzichten moeten in euro's zijn opgesteld.

Begunstigden met een algemene boekhouding in een andere valuta dan de euro moeten de in hun boekhouding opgenomen kosten voor de desbetreffende rapportageperiode omrekenen in euro's tegen het gemiddelde van de dagelijkse wisselkoersen zoals bekendgemaakt in de C-serie van het *Publicatieblad van de Europese Unie* (<http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>).

Indien in het *Publicatieblad van de Europese Unie* voor de desbetreffende valuta geen dagelijkse wisselkoers voor de euro wordt bekendgemaakt, moet de valuta voor de desbetreffende rapportageperiode worden omgerekend tegen de maandelijkse boekhoudkundige wisselkoersen zoals bekendgemaakt op de website van de Europese Commissie ([InforEuro](#)).

Begunstigden met een algemene boekhouding in euro's moeten de in een andere valuta gemaakte kosten omzetten in euro's volgens hun gangbare boekhoudmethoden.

21.4 Rapportagetaal

Verslagen moet worden opgesteld in de taal van de overeenkomst, tenzij anders is overeengekomen met de steunverlenende autoriteit (zie gegevensblad, punt 4.2).

21.5 Gevolgen van niet-naleving

Indien een ingediend verslag niet aan de voorwaarden van dit artikel voldoet, kan de steunverlenende autoriteit de betalingstermijn opschorten (zie artikel 29) en andere maatregelen van hoofdstuk 5 toepassen.

Als de coördinator zijn rapportageverplichtingen niet nakomt, kan de steunverlenende autoriteit de subsidie of de deelname van de coördinator beëindigen (zie artikel 32) of andere maatregelen van hoofdstuk 5 toepassen.

ARTIKEL 22 — BETALINGEN EN TERUGVORDERINGEN — BEREKENING VAN VERSCHULDIGDE BEDRAGEN

22.1 Betalingen en betalingsregelingen

Betalingen worden gedaan overeenkomstig het tijdschema en de voorwaarden van het gegevensblad (zie punt 4.2).

De bedragen worden in euro's gestort op de door de coördinator opgegeven bankrekening (zie gegevensblad, punt 4.2) en moeten zonder onnodige vertraging worden uitgekeerd (er kunnen beperkingen gelden voor de uitkering van de initiële voorfinancieringsbetaling, zie gegevensblad, punt 4.2).

Betalingen op deze bankrekening ontheffen de steunverlenende autoriteit van haar betalingsverplichting.

De kosten voor de overmakingen worden als volgt verdeeld:

- de steunverlenende autoriteit draagt de overmakingskosten die door haar bank in rekening worden gebracht
- begunstigden dragen de overmakingskosten die door hun bank in rekening worden gebracht
- de partij die verantwoordelijk is voor een herhaalde overmaking, draagt alle kosten van de herhaalde overmaking.

Betalingen door de steunverlenende autoriteit worden geacht te zijn verricht op de datum waarop zij zijn afgeboekt van haar rekening.

22.2 Terugvorderingen

Terugvorderingen vinden plaats indien bij beëindiging van de deelname van een begunstigde, bij de eindbetaling of daarna blijkt dat de steunverlenende autoriteit te veel heeft betaald en de onverschuldigde bedragen moet terugvorderen.

De algemene aansprakelijkheidsregeling (primaire aansprakelijkheid) voor terugvorderingen is als volgt. Bij eindbetalingen is de coördinator volledig aansprakelijk voor terugvorderingen, zelfs indien de coördinator niet de uiteindelijke ontvanger van de onverschuldigde bedragen is. Bij beëindiging van de deelname van een begunstigde of na de eindbetaling vindt terugvordering rechtstreeks bij de betrokken begunstigde plaats.

De begunstigden zijn volledig aansprakelijk voor de terugbetaling van de schulden van hun verbonden entiteiten.

Bij dwanginvorderingen (zie artikel 22.4):

- zijn de begunstigden in het kader van de overeenkomst gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor het terugbetalen van de schulden van een andere begunstigde (inclusief achterstandsrente) indien de steunverlenende autoriteit zulks eist (zie gegevensblad, punt 4.4)

22.3 Verschuldigde bedragen

22.3.1 Voorfinancieringsbetalingen

De voorfinanciering dient om de begunstigden kasmiddelen te verstrekken.

Voorfinanciering blijft tot de eindbetaling eigendom van de EU.

Voor **initiële voorfinancieringen** (indien van toepassing) worden het verschuldigde bedrag, het tijdschema en de modaliteiten uiteengezet in het gegevensblad (zie punt 4.2).

Voor **aanvullende voorfinancieringen** (indien van toepassing) worden het verschuldigde bedrag, het tijdschema en de modaliteiten eveneens uiteengezet in het gegevensblad (zie punt 4.2). Indien echter uit de verklaring over het gebruik van de vorige voorfinancieringsbetaling blijkt dat minder dan 70 % is gebruikt, zal het in het gegevensblad vermelde bedrag worden verminderd met het verschil tussen de drempel van 70 % en het gebruikte bedrag.

Voorfinancieringsbetalingen (of delen daarvan) kunnen (zonder toestemming van de begunstigden) worden verrekend met bedragen die door een begunstigde verschuldigd zijn aan de steunverlenende autoriteit — tot het bedrag dat aan die begunstigde verschuldigd is.

Er worden geen betalingen gedaan indien de betalingstermijn of de betalingen zijn opgeschort (zie de artikelen 29 en 30).

22.3.2 Verschuldigd bedrag bij beëindiging van de deelname van een begunstigde — Terugvordering

Bij beëindiging van de deelname van een begunstigde bepaalt de steunverlenende autoriteit het voorlopige bedrag dat aan de betrokken begunstigde verschuldigd is. Betalingen (indien van toepassing) worden gedaan met de eindbetaling.

Het **verschuldigde bedrag** wordt berekend op basis van de totale aanvaarde EU-bijdrage voor de betrokken begunstigde.

De steunverlenende autoriteit berekent eerst de “aanvaarde EU-bijdrage” voor de begunstigde voor alle rapportageperioden door de “maximale EU-bijdrage in de kosten” te berekenen (door het financieringspercentage toe te passen op de aanvaarde kosten van de begunstigde) en de bijdragen per eenheid voor de aanvaarde eenheden, indien van toepassing, op te tellen.

Daarna houdt de steunverlenende autoriteit rekening met subsidieverlagingen (indien van toepassing). Het resulterende bedrag is de “totale aanvaarde EU-bijdrage” voor de begunstigde.

Vervolgens wordt het **saldo** berekend door de ontvangen betalingen (indien van toepassing, zie het verslag over de uitkering van betalingen, artikel 32) in mindering te brengen op de totale aanvaarde EU-bijdrage voor de begunstigde:

$$\begin{aligned} & \{ \text{totale aanvaarde EU-bijdrage voor de begunstigde} \\ & \text{min} \\ & \{ \text{ontvangen voorfinancieringsbetalingen (indien van toepassing)} \} \}. \end{aligned}$$

Bij een **positief** saldo wordt het bedrag opgenomen in de eindbetaling aan het consortium.

Bij een **negatief** saldo vindt **terugvordering** plaats overeenkomstig de volgende procedure.

de steunverlenende autoriteit stuurt de betrokken begunstigde een **vooraankondigingsbrief**:

- daarin wordt formeel kennis gegeven van het terugvorderingsvoornemen, het verschuldigde bedrag, het terug te vorderen bedrag en de redenen ervan,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien geen op- of aanmerkingen worden ingediend (of de steunverlenende autoriteit besluit de terugvordering na de ontvangen op- of aanmerkingen voort te zetten), bevestigt zij het terug te vorderen bedrag en vraagt zij om betaling van dit bedrag aan de coördinator (**bevestigingsbrief**).

De bedragen worden later ook meegeteld bij de volgende eindbetaling.

22.3.3 Tussentijdse betalingen

Niet van toepassing.

22.3.4 Eindbetaling — Definitief subsidiebedrag — Opbrengsten en winst — Terugvordering

De eindbetaling (betaling van het saldo) vormt een vergoeding van het resterende deel van de subsidiabele kosten en bijdragen die zijn geclaimd voor de uitvoering van de actie (indien van toepassing).

De eindbetaling wordt gedaan overeenkomstig het tijdschema en de voorwaarden van het gegevensblad (zie punt 4.2).

De betaling wordt uitgevoerd wanneer het eindverslag is goedgekeurd. Deze goedkeuring houdt niet noodzakelijkerwijs in dat de inhoud van het verslag voldoet aan de eisen op het gebied van de naleving, waarachtigheid, volledigheid en correctheid.

Het **definitieve verschuldigde bedrag voor de actie** wordt berekend op basis van de totale aanvaarde EU-bijdrage.

De steunverlenende autoriteit berekent eerst de “aanvaarde EU-bijdrage” voor de actie voor alle rapportageperioden door de “maximale EU-bijdrage in de kosten” te berekenen (door het financieringspercentage toe te passen op de totale aanvaarde kosten van elke begunstigde) en de bijdragen per eenheid voor de aanvaarde eenheden, indien van toepassing, op te tellen.

Daarna houdt de steunverlenende autoriteit rekening met subsidieverlagingen (indien van toepassing). Het resulterende bedrag is de “totale aanvaarde EU-bijdrage”.

Als het resulterende bedrag hoger is dan het maximale subsidiebedrag van artikel 5.2, wordt het begrensd tot het maximale subsidiebedrag.

Het **saldo** (eindbetaling) wordt vervolgens berekend door het totale bedrag aan voorfinanciering(en) (indien van toepassing) in mindering te brengen op het definitieve subsidiebedrag:

$$\begin{aligned} & \{\text{definitief subsidiebedrag} \\ & \text{min} \\ & \{\text{verrichte voorfinanciering(en) (indien van toepassing)}\} \end{aligned}$$

Bij een **positief** saldo wordt het bedrag **betaald** aan de coördinator.

De eindbetaling (of een deel ervan) kan (zonder toestemming van de begunstigten) worden verrekend met bedragen die een begunstigde verschuldigd is aan de steunverlenende autoriteit — tot het bedrag dat aan die begunstigde verschuldigd is.

Er worden geen betalingen gedaan indien de betalingstermijn of de betalingen zijn opgeschort (zie de artikelen 29 en 30).

Bij een **negatief** saldo vindt **terugvordering** plaats overeenkomstig de volgende procedure.

De steunverlenende autoriteit stuurt de coördinator een **vooraankondigingsbrief**:

- daarin wordt formeel kennis gegeven van het terugvorderingsvoornemen, het definitieve subsidiebedrag, het terug te vorderen bedrag en de redenen ervan,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien geen op- of aanmerkingen worden ingediend (of de steunverlenende autoriteit besluit de terugvordering ondanks de ontvangen op- en aanmerkingen door te zetten), bevestigt zij het terug te vorderen bedrag (**bevestigingsbrief**), samen met een **debetnota** waarin de voorwaarden en de betalingsdatum zijn vermeld.

Indien het bedrag op de in de debetnota vermelde uiterste datum nog niet is betaald, gaat de steunverlenende autoriteit over tot **dwanginvordering** overeenkomstig artikel 22.4.

22.3.5 Uitvoering van audits na de eindbetaling — herzien definitief subsidiebedrag — terugvordering

Indien — na de eindbetaling (met name na controles, evaluaties, audits of onderzoeken; zie artikel 25) — de steunverlenende autoriteit kosten of bijdragen afwijst (zie artikel 27) of de subsidie verlaagt (zie artikel 28), zal zij het verschil tussen het **aandeel van de begunstigde in het definitieve subsidiebedrag voor de actie**¹⁵ en het herziene definitieve subsidiebedrag voor de betrokken begunstigde berekenen.

Het **aandeel van de begunstigde in het definitieve subsidiebedrag voor de actie**¹⁶ wordt als volgt berekend:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{totale aanvaarde EU-bijdrage voor de begunstigde}^{17} \\ \text{gedeeld door} \\ \text{totale aanvaarde EU-bijdrage voor de actie}^{18} \end{array} \right\}$$

vermenigvuldigd met

definitief subsidiebedrag voor de actie}

Het **herziene definitieve subsidiebedrag** voor de begunstigde wordt vastgesteld door de “herziene aanvaarde kosten” op te tellen bij de “herziene aanvaarde bijdragen”, rekening houdend met subsidieverlagingen (indien van toepassing).

Indien het herziene definitieve subsidiebedrag lager is dan het definitieve subsidiebedrag voor de begunstigde, bedraagt het van de begunstigde **terug te vorderen bedrag**:

$$\{ \text{het aandeel van de begunstigde in het definitieve subsidiebedrag voor de actie} \}$$

¹⁵ Met toepassing van de berekening op grond van artikel 22.3.4.

¹⁶ Op het moment van de eindbetaling.

¹⁷ Met toepassing van de berekening op grond van artikel 22.3.2.

¹⁸ Met toepassing van de berekening op grond van artikel 22.3.4.

min

{het herziene definitieve subsidiebedrag voor de begunstigde}

Procedure voor terugvordering

de steunverlenende autoriteit stuurt de betrokken begunstigde een **vooraankondigingsbrief**:

- daarin wordt formeel kennis gegeven van het terugvorderingsvoornemen, het terug te vorderen bedrag en de redenen ervan,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien geen op- of aanmerkingen worden ingediend (of de steunverlenende autoriteit besluit de terugvordering na de ontvangen op- of aanmerkingen voort te zetten), bevestigt zij het terug te vorderen bedrag (**bevestigingsbrief**), samen met een **debetnota** waarin de voorwaarden en de betalingsdatum zijn vermeld.

Terugvorderingen bij verbonden entiteiten (indien van toepassing) worden via hun begunstigten afgehandeld.

Indien het bedrag op de in de debetnota vermelde uiterste datum nog niet is betaald, gaat de steunverlenende autoriteit over tot **dwanginvordering** overeenkomstig artikel 22.4.

22.4 Dwanginvordering

Indien het bedrag op de in de debetnota vermelde uiterste datum nog niet is betaald, wordt het verschuldigde bedrag als volgt teruggevorderd:

- a) door het zonder toestemming van de coördinator of de begunstigde te verrekenen met bedragen die de steunverlenende autoriteit aan de coördinator of de begunstigde verschuldigd is.

In uitzonderlijke omstandigheden kan het bedrag vóór de in de debetnota vermelde betalingsdatum worden verrekend om de financiële belangen van de EU te beschermen.

- b) door het aanspreken van de financiële garantie(s) (indien van toepassing)
- c) door andere begunstigten gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk te stellen (indien van toepassing, zie gegevensblad, punt 4.4)
- d) door juridische actie te ondernemen (zie artikel 43).

Het terug te vorderen bedrag wordt vermeerderd met **achterstandsrente** tegen het in artikel 22.5 vermelde tarief vanaf de dag die volgt op de betalingsdatum van de debetnota, tot en met de dag waarop het volledige bedrag wordt ontvangen.

Gedeeltelijke betalingen worden eerst gecrediteerd tegen onkosten, lasten en achterstandsrente en dan in mindering gebracht op de hoofdsom.

Bankkosten die uit de terugvorderingsprocedure voortvloeien, komen voor rekening van de begunstigde, tenzij Richtlijn 2015/2366¹⁹ van toepassing is.

22.5 Gevolgen van niet-naleving

22.5.1 Indien de steunverlenende autoriteit niet binnen de betalingstermijn (zie hierboven) betaalt, kunnen de begunstigten aanspraak maken op **achterstandsrente** tegen de rentevoet die door de Europese Centrale Bank (ECB) wordt toegepast voor haar basisherfinancieringstransacties in euro's ("referentievoet"), vermeerderd met het in het gegevensblad vermelde tarief (punt 4.2). De referentievoet van de ECB is de rentevoet die geldt op de eerste dag van de maand waarin de betalingstermijn verstrijkt, zoals bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie, C-serie*.

Als de achterstandsrente lager is dan of gelijk is aan 200 euro, wordt deze alleen aan de coördinator betaald indien de coördinator daarom binnen twee maanden na ontvangst van de niet-tijdige betaling schriftelijk heeft verzocht.

Er is geen achterstandsrente verschuldigd als alle begunstigten EU-lidstaten zijn (met inbegrip van regionale en lokale overheidsinstanties of andere overheidsorganen die namens een lidstaat optreden in het kader van deze overeenkomst).

Een opschorting van betalingen of van de betalingstermijn (zie de artikelen 29 en 30) wordt niet beschouwd als niet-tijdige betaling.

De achterstandsrente wordt berekend vanaf de dag die volgt op datum waarop de betalingstermijn afloopt (zie hierboven), tot en met de datum van betaling.

Achterstandsrente wordt niet meegerekend bij de bepaling van het definitieve subsidiebedrag.

22.5.2 Indien de coördinator een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28) en de subsidie of de deelname van de coördinator worden beëindigd (zie artikel 32).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 23 — GARANTIES

23.1 Voorfinancieringsgarantie

Indien de steunverlenende autoriteit daarom verzoekt (zie gegevensblad, punt 4.2), moeten de begunstigten een of meer voorfinancieringsgaranties verstrekken op basis van het tijdschema en de bedragen zoals vermeld in het gegevensblad.

¹⁹ Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG, 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG (PB L 337 van 23.12.2015, blz. 35).

De coördinator moet deze tijdig, vóór de voorfinanciering waarop zij betrekking hebben, aan de steunverlenende autoriteit verstrekken.

De garantie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- a) de garantie wordt verstrekt door een in de EU gevestigde bank of erkende financiële instelling of, op verzoek van de coördinator en met instemming van de steunverlenende autoriteit, door een derde of een bank of financiële instelling die buiten de EU is gevestigd en een gelijkwaardige zekerheid biedt
- b) de garant fungeert als partij die het eerst wordt aangesproken, en mag niet van de steunverlenende autoriteit eisen dat zij zich eerst tot de hoofdschuldenaar (d.w.z. de betrokken begunstigde) wendt, en
- c) de garantie blijft uitdrukkelijk van kracht tot de eindbetaling en, indien de eindbetaling de vorm aanneemt van een terugvordering, tot vijf maanden nadat de debetnota ter kennis is gebracht van de begunstigde.

Zij wordt in de daaropvolgende maand vrijgegeven.

23.2 Gevolgen van niet-naleving

Indien de begunstigten hun verplichting tot het verstrekken van de voorfinancieringsgarantie niet nakomen, wordt de voorfinanciering niet betaald.

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 24 — CERTIFICATEN

Niet van toepassing.

ARTIKEL 25 — CONTROLES, EVALUATIES, AUDITS EN ONDERZOEKEN — EXTRAPOLATIE VAN BEVINDINGEN

25.1 Controles, evaluaties en audits door de steunverlenende autoriteit

25.1.1 Interne controles

De steunverlenende autoriteit kan gedurende de actie of na afloop ervan controleren of deze correct wordt of is uitgevoerd en of er wordt of is voldaan aan de uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen. Daartoe behoort ook een beoordeling van de kosten en bijdragen, prestaties en verslagen.

25.1.2 Projectevaluaties

De steunverlenende autoriteit kan de uitvoering van de actie en de naleving van de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst aan een evaluatie onderwerpen (algemene projectevaluatie of evaluatie van specifieke kwesties).

Dergelijke projectevaluaties kunnen worden gestart tijdens de uitvoering van de actie en tot de laatste dag van de in het gegevensblad genoemde termijn (zie punt 6). De

coördinator of begunstigde in kwestie wordt er formeel van in kennis gesteld. De datum van de formele kennisgeving geldt als begindatum van de evaluatie.

Indien nodig kan de steunverlenende autoriteit worden bijgestaan door onafhankelijke, externe deskundigen. Indien zij gebruikmaakt van externe deskundigen, wordt de coördinator of de betrokken begunstigde daarvan op de hoogte gebracht en hebben zij het recht om bezwaar aan te tekenen op grond van handelsgeheimen of belangenconflicten.

De coördinator of betrokken begunstigde moet zorgvuldige medewerking verlenen en binnen de gestelde termijn alle gegevens en informatie overleggen in aanvulling op al ingediende verslagen en informatie over de prestaties (met inbegrip van informatie over het gebruik van de middelen). De steunverlenende autoriteit kan begunstigten verzoeken deze informatie rechtstreeks aan haar over te leggen. Gevoelige informatie en documenten worden behandeld overeenkomstig artikel 13.

De coördinator of begunstigde in kwestie kan worden verzocht deel te nemen aan bijeenkomsten, ook met externe deskundigen.

Voor bezoeken **ter plaatse** moet de betrokken begunstigde toegang verlenen tot werklocaties en panden (ook aan de externe deskundigen) en moet deze ervoor zorgen dat de gevraagde informatie onmiddellijk beschikbaar is.

De informatie moet nauwkeurig en volledig zijn en in de vereiste vorm, ook elektronisch, worden verstrekt.

Op basis van de bevindingen van de evaluatie wordt een **projectevaluatieverslag** opgesteld.

De steunverlenende autoriteit brengt het projectevaluatieverslag formeel ter kennis van de coördinator of begunstigde in kwestie, waarna deze tot dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar mag maken.

Projectevaluaties (waaronder projectevaluatieverslagen) worden opgesteld in de taal van de overeenkomst.

25.1.3 Audits

De steunverlenende autoriteit kan de uitvoering van de actie en de naleving van de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst aan audits onderwerpen.

Dergelijke audits kunnen worden gestart tijdens de uitvoering van de actie en tot de laatste dag van de in het gegevensblad genoemde termijn (zie punt 6). De coördinator of begunstigde in kwestie wordt vooraf formeel in kennis gesteld. De datum van de formele kennisgeving geldt als begindatum van de audit.

De steunverlenende autoriteit kan een beroep doen op haar eigen auditdienst, audits delegeren aan een gecentraliseerde dienst of gebruikmaken van externe auditkantoren. Indien zij gebruikmaakt van een extern kantoor, wordt de betrokken begunstigde daarvan op de hoogte gebracht en heeft deze het recht om bezwaar aan te tekenen op grond van handelsgeheimen of belangenconflicten.

De betrokken begunstigde moet zorgvuldige medewerking verlenen en binnen de gestelde termijn alle informatie overleggen (met inbegrip van de volledige boekhouding, individuele salarisstroken en overige persoonsgegevens) aan de hand waarvan kan worden nagegaan of de overeenkomst wordt of is nagekomen. Gevoelige informatie en documenten worden behandeld overeenkomstig artikel 13.

Voor bezoeken **ter plaatse** moet de betrokken begunstigde toegang verlenen tot werklocaties en panden (ook aan het externe auditkantoor) en ervoor zorgen dat de gevraagde informatie onmiddellijk beschikbaar is.

De informatie moet nauwkeurig en volledig zijn en in de vereiste vorm, ook elektronisch, worden verstrekt.

Op basis van de auditresultaten wordt een **ontwerpauditverslag** opgesteld.

De auditors brengen het ontwerpauditverslag formeel ter kennis van de betrokken begunstigde, waarna deze tot dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar mag maken (contradictoire auditprocedure).

In het **definitieve auditverslag** worden alle op- en aanmerkingen van de betrokken begunstigde verwerkt. Dit verslag wordt hun formeel ter kennis gebracht.

Audits (inclusief auditverslagen) worden opgesteld in de taal van de overeenkomst, tenzij anders is overeengekomen met de steunverlenende autoriteit (zie gegevensblad, punt 4.2).

25.2 Controles, evaluaties en audits door de Europese Commissie van subsidies van andere steunverlenende autoriteiten

De Europese Commissie heeft dezelfde controle-, evaluatie- en auditrechten als de steunverlenende autoriteit.

25.3 Toegang tot de administratie ter beoordeling van vereenvoudigde financieringsvormen

De begunstigden moeten de Europese Commissie toegang verlenen tot hun wettelijke boekhouding voor de periodieke beoordeling van vereenvoudigde financieringsvormen die in EU-programma's worden gebruikt.

25.4 Audits en onderzoeken door OLAF, EOM en ERK

De volgende organen kunnen tijdens of na de actie ook controles, evaluaties, audits en onderzoeken uitvoeren:

- het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) krachtens de Verordeningen nr. 883/2013²⁰ en nr. 2185/96²¹
- het Europees Openbaar Ministerie (EOM) krachtens Verordening (EU) 2017/1939
- de Europese Rekenkamer (ERK) krachtens artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en artikel 263 van het Financieel Reglement van de EU (Verordening 2024/2509).

Op verzoek van deze organen moet de betrokken begunstigde volledige en nauwkeurige informatie in de gevraagde vorm verstrekken (zoals volledige rekeningen, individuele salarisstroken en andere persoonsgegevens, ook in elektronische vorm) en toegang verlenen tot locaties en panden voor bezoeken of inspecties ter plaatse, zoals bepaald in deze verordeningen.

Daartoe moet de betrokken begunstigde alle relevante informatie over de actie bewaren, ten minste tot de laatste dag van de in het gegevensblad genoemde termijn (punt 6) en in elk geval totdat alle lopende controles, evaluaties, audits, onderzoeken, rechtszaken of andere vorderingen zijn afgerond.

25.5 Gevolgen van controles, evaluaties, audits en onderzoeken — extrapolatie van bevindingen

25.5.1 Gevolgen van controles, evaluaties, audits en onderzoeken in het kader van deze subsidie

De bevindingen van controles, evaluaties, audits of onderzoeken die in het kader van deze subsidie zijn uitgevoerd, kunnen aanleiding geven tot afwijzingen (zie artikel 27), subsidieverlaging (zie artikel 28) of andere in hoofdstuk 5 beschreven maatregelen.

Afwijzingen of subsidieverlagingen na de eindbetaling leiden tot herziening van het definitieve subsidiebedrag (zie artikel 22).

De bevindingen van controles, evaluaties, audits of onderzoeken tijdens de uitvoering van de activiteit kunnen aanleiding geven tot wijziging (zie artikel 39) van de beschrijving van de actie in bijlage 1.

Controles, evaluaties, audits of onderzoeken waarbij stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden, fraude of niet-nakoming van verplichtingen zijn vastgesteld in de context van een EU-subsidie, kunnen ook gevolgen hebben voor

²⁰ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1).

²¹ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2).

andere EU-subsidies die onder soortgelijke voorwaarden zijn verleend (“extrapolatie naar andere subsidies”).

Voorts kunnen bevindingen van een OLAF- of EOM-onderzoek leiden tot strafvervolgning volgens nationaal recht.

25.5.2 Extrapolatie van bevindingen in het kader van andere subsidies

De bevindingen van controles, beoordelingen, audits of onderzoeken in de context van andere subsidies kunnen naar deze subsidie worden geëxtrapolerd als:

- a) de betrokken begunstigde zich in verband met andere EU-subsidies die onder soortgelijke voorwaarden zijn verleend, schuldig heeft gemaakt aan stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden of fraude, of verplichtingen niet is nagekomen die een belangrijk effect hebben op deze subsidie, en
- b) de betrokken begunstigde binnen de in het gegevensblad voor audits vastgestelde termijn (zie punt 6) formeel van deze bevindingen in kennis wordt gesteld, alsook van de lijst van subsidies die door deze bevindingen worden getroffen.

De steunverlenende autoriteit stelt de betrokken begunstigde formeel in kennis van het voornemen om de bevindingen te extrapoleren, en van de lijst van de getroffen subsidies.

Als de extrapolatie **afwijzingen van kosten of bijdragen** betreft: omvat de kennisgeving het volgende:

- a) een uitnodiging tot indiening van opmerkingen over de lijst van subsidies die door de bevindingen worden getroffen;
- b) een verzoek tot indiening van herziene financiële overzichten voor alle getroffen subsidies;
- c) het correctiepercentage voor extrapolatie dat op basis van de stelselmatige of terugkerende fouten is vastgesteld, voor het berekenen van de bedragen die worden afgewezen wanneer de betrokken begunstigde:
 - meent dat de indiening van herziene financiële overzichten niet mogelijk of haalbaar is, of
 - geen herziene financiële overzichten indient.

Als de extrapolatie **subsidieverlagingen** betreft: omvat de kennisgeving het volgende:

- a) een uitnodiging tot indiening van opmerkingen over de lijst van subsidies die door de bevindingen worden getroffen en
- b) het **correctiepercentage voor extrapolatie** dat op basis van de stelselmatige of terugkerende fouten en het evenredigheidsbeginsel is vastgesteld.

Vanaf het moment dat hij de kennisgeving ontvangt, heeft de betrokken begunstigde **zestig dagen** de tijd voor het indienen van opmerkingen, herziene financiële

overzichten of een voorstel voor een naar behoren onderbouwde **alternatieve correctiemethode/alternatief correctiepercentage**.

Op basis hiervan analyseert de steunverlenende autoriteit de gevolgen en beslist zij over de uitvoering (d.w.z. afwijzing of verlaging van subsidies, op basis van de herziene financiële overzichten of de aangekondigde/alternatieve methode/rentevoet of een combinatie van beide; zie de artikelen 27 en 28).

25.6 Gevolgen van niet-naleving

Als een begunstigde een van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel niet nakomt, zijn onvoldoende gestaafde kosten en bijdragen niet subsidiabel (zie artikel 6) en worden deze afgewezen (zie artikel 27) en kan de subsidie worden verlaagd (zie artikel 28).

Dergelijke inbreuken kunnen ook leiden tot andere maatregelen. Deze zijn in hoofdstuk 5 beschreven.

ARTIKEL 26 — EVALUATIE VAN HET EFFECT VAN DE ACTIVITEIT

Niet van toepassing.

HOOFDSTUK 5 GEVOLGEN VAN NIET-NALEIVING

AFDELING 1 AFWIJZINGEN EN SUBSIDIEVERLAGING

ARTIKEL 27 — AFWIJZING VAN KOSTEN EN BIJDRAGEN

27.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit wijst — bij beëindiging van de deelname van een begunstigde, bij de eindbetaling of daarna — forfaitaire bijdragen af die niet subsidiabel zijn (zie artikel 6), met name na controles, evaluaties, audits of onderzoeken (zie artikel 25).

De afwijzing kan ook zijn gegrond op de extrapolatie van bevindingen met betrekking tot andere subsidies naar deze subsidie (zie artikel 25).

Niet-subsidiabele kosten en bijdragen worden afgewezen.

27.2 Procedure

Als de afwijzing niet leidt tot een terugvordering stelt de steunverlenende autoriteit de coördinator of betrokken begunstigde formeel in kennis van de afwijzing, de bedragen en de redenen van de afwijzing. De coördinator of begunstigde in kwestie kan binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen indienen indien deze het niet eens is met de verlaging (procedure voor de herziening van de betalingen).

Als de afwijzing leidt tot een terugvordering, volgt de steunverlenende autoriteit de contradictoire procedure met de “vooraankondigingsbrief” zoals uiteengezet in artikel 22.

27.3 Effecten

Als de steunverlenende autoriteit kosten of bijdragen afwijst, brengt zij deze in mindering op de opgegeven kosten of bijdragen en berekent zij vervolgens het verschuldigde bedrag (en gaat zij zo nodig over tot terugvordering; zie artikel 22).

ARTIKEL 28 — SUBSIDIEVERLAGING

28.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit kan — bij beëindiging van de deelname van een begunstigde, bij de eindbetaling of daarna — de subsidie voor een begunstigde verlagen indien:

- a) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie) die:
 - i) wezenlijke fouten heeft gemaakt of onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of
 - ii) ernstig tekort is geschoten in de nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst of tijdens de toekenningsprocedure (zoals een niet-correcte uitvoering van de actie, de niet-nakoming van de voorwaarden van de oproep, de indiening van onjuiste informatie, het niet verstrekken van vereiste informatie, een schending van ethische beginselen of beveiligingsvoorschriften (indien van toepassing)) of
- b) extrapolatie van bevindingen: de begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/uitvoering van de subsidie) — in de context van andere EU-subsidies die onder gelijkaardige voorwaarden aan hem zijn toegekend— stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of ernstig heeft verzaakt aan verplichtingen die een belangrijk effect hebben op deze subsidie (extrapolatie van bevindingen, zie artikel 25.5).

Het bedrag van de verlaging wordt voor elke betrokken begunstigde en in verhouding tot de ernst en de duur van de fouten, onregelmatigheden of fraude of niet-nakoming van verplichtingen berekend door voor elke afzonderlijke begunstigde een verlagingpercentages toe te passen op de voor die persoon aanvaarde EU-bijdrage.

28.2 Procedure

Als de subsidieverlaging niet tot een terugvordering leidt, stelt de steunverlenende autoriteit de coördinator of begunstigde in kwestie formeel in kennis van de verlaging, het bedrag van de verlaging en de redenen ervan. De coördinator of begunstigde in kwestie kan binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen indienen indien deze het niet eens is met de verlaging (procedure voor de herziening van de betalingen).

Als de subsidieverlaging tot een terugvordering leidt, volgt de steunverlenende autoriteit de contradictoire procedure met “vooraankondigingsbrief” als bedoeld in artikel 22.

28.3 Effecten

De steunverlenende autoriteit brengt de subsidieverlaging in mindering op de subsidie en berekent vervolgens het verschuldigde bedrag (en gaat zo nodig over tot terugvordering, zie artikel 22).

AFDELING 2 OPSCHORTING EN BEËINDIGING

ARTIKEL 29 — OPSCHORTING VAN DE BETALINGSTERMIJN

29.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit kan de betalingstermijn te allen tijde opschorten indien een betaling niet kan worden verwerkt omdat:

- a) het vereiste verslag (zie artikel 21) niet is ingediend of niet volledig is, of aanvullende informatie vereist is;
- b) er twijfel bestaat over het te betalen bedrag (bv. lopende procedure voor extrapolatie, vragen over de subsidiabiliteit, de noodzaak van subsidieverlaging) en aanvullende controles, evaluaties, audits of onderzoeken noodzakelijk zijn, of
- c) er nog andere kwesties zijn die van invloed zijn op de financiële belangen van de EU.

29.2 Procedure

De steunverlenende autoriteit stelt de coördinator formeel in kennis van de opschorting en de redenen ervan.

De opschorting **gaat in** op de dag van verzending van de kennisgeving.

Indien niet meer aan de voorwaarden voor opschorting van de betalingstermijn wordt voldaan, wordt de opschorting **opgeheven** en gaat het resterende deel van de betalingstermijn in (zie gegevensblad, punt 4.2).

Indien de opschorting langer dan twee maanden duurt, kan de coördinator de steunverlenende autoriteit vragen te bevestigen of de opschorting gecontinueerd wordt.

De steunverlenende autoriteit kan de subsidie of de deelname van de coördinator ook beëindigen indien de betalingstermijn is opgeschort omdat het verslag niet aan de eisen voldoet en het herziene verslag niet is ingediend (of wel is ingediend, maar eveneens is afgewezen) (zie artikel 32).

ARTIKEL 30 — OPSCHORTING VAN DE BETALING

30.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit kan de betalingen voor een of meer begunstigden te allen tijde geheel of gedeeltelijk opschorten, indien:

- a) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie):
 - i) wezenlijke fouten heeft gemaakt of onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of daarvan wordt verdacht of
 - ii) ernstig tekort is geschoten in de nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst of tijdens de toekenningsprocedure of daarvan wordt verdacht (zoals een niet-correcte uitvoering van de actie, de niet-nakoming van de voorwaarden van de oproep, de indiening van onjuiste informatie, het niet verstrekken van vereiste informatie, een schending van ethische beginselen of beveiligingsvoorschriften (indien van toepassing), het niet meewerken aan controles, evaluaties, audits en onderzoeken enz.), of
- b) extrapolatie van bevindingen: een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/uitvoering van de subsidie) — in de context van andere EU-subsidies die onder gelijkaardige voorwaarden aan hem zijn toegekend— stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of ernstig heeft verzaakt aan verplichtingen die een belangrijk effect hebben op deze subsidie (extrapolatie van bevindingen, zie artikel 25.5).

Indien betalingen voor een of meer begunstigden zijn opgeschort, doet de steunverlenende autoriteit een gedeeltelijke betaling voor het niet-opgeschorte deel of de niet-opgeschorte delen. Indien de eindbetaling wordt opgeschort, wordt de betaling (of terugvordering) van het resterende bedrag na opheffing van de opschorting beschouwd als de betaling die de actie afsluit.

30.2 Procedure

Voordat zij de betalingen opschort, stuurt de steunverlenende autoriteit de betrokken begunstigde een **vooraankondigingsbrief**

- waarin zij formeel mededeelt dat zij de betalingen wil opschorten en wat de redenen daarvan zijn,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- of aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien de steunverlenende autoriteit geen op- of aanmerkingen ontvangt of besluit de procedure na de ontvangen op- of aanmerkingen voort te zetten, bevestigt zij de

opschorting (**bevestigingsbrief**). In de overige gevallen deelt zij formeel mee dat de procedure niet wordt voortgezet.

Aan het einde van de opschortingsprocedure stelt de steunverlenende autoriteit ook de coördinator in kennis.

De opschorting **gaat in** op de dag na verzending van de kennisgeving van de bevestiging.

Indien aan de voorwaarden voor hervatting van de betalingen wordt voldaan, wordt de opschorting **opgeheven**. De steunverlenende autoriteit stelt de betrokken begunstigde (en de coördinator) formeel daarvan in kennis en stelt de einddatum van de opschorting vast.

Tijdens de opschorting wordt geen voorfinanciering aan de betrokken begunstigten betaald.

ARTIKEL 31 — OPSCHORTING VAN DE SUBSIDIEOVEREENKOMST

31.1 Opschorting van de subsidieovereenkomst op verzoek van het consortium

31.1.1 Voorwaarden en procedure

De begunstigten mogen verzoeken om opschorting van de uitvoering van de actie of van een deel ervan, indien uitzonderlijke omstandigheden — met name overmacht (zie artikel 35) — de uitvoering onmogelijk of buitengewoon moeilijk maken.

De coördinator moet een **wijzigingsverzoek** indienen (zie artikel 39) met:

- de redenen ervoor
- de datum waarop de opschorting ingaat; die datum mag vóór de datum van indiening van het wijzigingsverzoek liggen, en
- de verwachte datum van hervatting.

De opschorting **gaat in** op de in de wijziging vastgestelde datum.

Wanneer de omstandigheden de hervatting van de uitvoering mogelijk maken, moet de coördinator onmiddellijk om een andere **wijziging** van de overeenkomst verzoeken om de einddatum van de opschorting vast te stellen, om de datum van hervatting vast te stellen (één dag na de einddatum van de opschorting), de duur te verlengen en andere wijzigingen door te voeren die vereist zijn om de actie aan de nieuwe situatie aan te passen (zie artikel 39), tenzij de subsidie is beëindigd (zie artikel 32). De opschorting wordt **opgeheven** vanaf de in de wijziging vermelde einddatum van de opschorting. Deze datum mag vóór de datum van indiening van het wijzigingsverzoek liggen.

Tijdens de opschorting wordt geen voorfinanciering betaald. Er mogen bovendien geen eenheden worden uitgevoerd. Lopende eenheden moeten worden onderbroken en er mogen geen nieuwe eenheden worden opgestart. Gemaakte kosten en bijdragen voor

activiteiten die tijdens de opschorting van de subsidie zijn uitgevoerd, zijn niet subsidiabel (zie artikel 6.3).

31.2 Door de steunverlenende autoriteit geïnitieerde opschorting van de subsidieovereenkomst

31.2.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit kan de subsidie of een deel ervan opschorten, indien:

- a) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie):
 - i) wezenlijke fouten heeft gemaakt of onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of daarvan wordt verdacht of
 - ii) ernstig tekort is geschoten in de nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst of tijdens de toekenningsprocedure of daarvan wordt verdacht (zoals een niet-correcte uitvoering van de actie, de niet-nakoming van de voorwaarden van de oproep, de indiening van onjuiste informatie, het niet verstrekken van vereiste informatie, een schending van ethische beginselen of beveiligingsvoorschriften (indien van toepassing), het niet meewerken aan controles, evaluaties, audits en onderzoeken enz.), of
- b) extrapolatie van bevindingen: een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/uitvoering van de subsidie) — in de context van andere EU-subsidies die onder gelijkaardige voorwaarden aan hem zijn toegekend— stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of ernstig heeft verzaakt aan verplichtingen die een belangrijk effect hebben op deze subsidie (extrapolatie van bevindingen, zie artikel 25.5).

31.2.2 Procedure

Voordat zij de subsidie opschort, stuurt de steunverlenende autoriteit de coördinator een **vooraankondigingsbrief**:

- waarin zij formeel meedeelt dat zij de subsidie wil opschorten en wat de redenen daarvan zijn,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien de steunverlenende autoriteit geen op- of aanmerkingen ontvangt of besluit de procedure na de ontvangen op- of aanmerkingen voort te zetten, bevestigt zij de opschorting (**bevestigingsbrief**). In de overige gevallen deelt zij formeel mee dat de procedure niet wordt voortgezet.

De opschorting **gaat in** op de dag na verzending van de kennisgeving van de bevestiging (of op een in de kennisgeving vermelde latere datum).

Nadat aan de voorwaarden voor hervatting van de uitvoering van de actie is voldaan, stelt de steunverlenende autoriteit de coördinator formeel daarvan in kennis met een brief over de **opheffing van de opschorting** waarin zij de einddatum van de opschorting vaststelt en de coördinator verzoekt om een wijzigingsverzoek van de overeenkomst in te dienen waarbij de datum van hervatting wordt vastgesteld (één dag na de einddatum van de opschorting), de duur wordt verlengd en de nodige andere aanpassingen van de actie aan de nieuwe situatie worden gedaan (zie artikel 39), tenzij de subsidie is beëindigd (zie artikel 32). De opschorting wordt **opgeheven** vanaf de einddatum van de opschorting die in de brief over de opheffing van de opschorting is vermeld. Deze datum kan vóór de datum van verzending van de brief liggen.

Tijdens de opschorting wordt geen voorfinanciering betaald. Er mogen bovendien geen eenheden worden uitgevoerd, lopende eenheden moeten worden onderbroken en er mogen geen nieuwe eenheden worden opgestart. Gemaakte kosten en bijdragen voor activiteiten die tijdens de opschorting zijn uitgevoerd, zijn niet subsidiabel (zie artikel 6.3).

De begunstigen kunnen aan een opschorting door de steunverlenende autoriteit geen recht op schadeloosstelling ontnemen (zie artikel 33).

De opschorting van de subsidie laat het recht van de steunverlenende autoriteit om de subsidie of de deelname van een begunstigde te beëindigen (zie artikel 32) of de subsidie te verlagen (zie artikel 28) onverlet.

ARTIKEL 32 — BEEINDIGING VAN DE SUBSIDIEOVEREENKOMST OF VAN DE DEELNAME VAN EEN BEGUNSTIGDE

32.1 Beëindiging van de subsidieovereenkomst op verzoek van het consortium

32.1.1 Voorwaarden en procedure

De begunstigen kunnen verzoeken om de beëindiging van de subsidie.

De coördinator moet een **wijzigingsverzoek** indienen (zie artikel 39) met:

- de redenen ervoor
- de datum waarop het consortium het werk voor de actie beëindigt (“einddatum van het werk”) en
- de datum waarop de beëindiging ingaat (“beëindigingsdatum”); die datum moet na de datum van indiening van het wijzigingsverzoek liggen.

De beëindiging **gaat in** op de in de wijziging genoemde beëindigingsdatum.

Indien geen redenen worden opgegeven of de steunverlenende autoriteit de beëindiging onvoldoende gemotiveerd acht, kan zij de beëindiging van de subsidie als onjuist beschouwen.

32.1.2 Effecten

De coördinator moet — binnen 60 dagen nadat de beëindiging van kracht is geworden — een **eindverslag** indienen (voor de openstaande verslagperiode tot de beëindiging).

De steunverlenende autoriteit berekent het definitieve subsidiebedrag en de eindbetaling op basis van het ingediende verslag en rekening houdend met de gemaakte kosten en de bijdragen voor activiteiten die zijn uitgevoerd voorafgaand aan de einddatum van het werk (zie artikel 22). Kosten in verband met na de beëindiging van het werk nog uit te voeren contracten zijn niet subsidiabel.

Indien de steunverlenende autoriteit het verslag niet binnen de termijn ontvangt, wordt alleen rekening gehouden met de kosten en bijdragen die in een goedgekeurd periodiek verslag zijn opgenomen (en niet met de kosten en bijdragen waarvoor nooit een periodiek verslag is goedgekeurd).

Onjuiste beëindiging kan leiden tot verlaging van de subsidie (zie artikel 28).

Na beëindiging blijven de verplichtingen van de begunstigen (en met name de artikelen 13 (vertrouwelijkheid en beveiliging), 16 (intellectuele-eigendomsrechten), 17 (communicatie, verspreiding en zichtbaarheid), 21 (rapportage), 25 (controles, evaluaties, audits en onderzoeken), 27 (afwijzingen), 28 (subsidieverlaging) en 42 (cessie van schuldvorderingen)) van toepassing.

32.2 Beëindiging van de deelname van een begunstigde op verzoek van het consortium

32.2.1 Voorwaarden en procedure

De coördinator kan om beëindiging van de deelname van een of meer begunstigen vragen op verzoek van de betrokken begunstigde of namens de andere begunstigen.

De coördinator moet een **wijzigingsverzoek** indienen (zie artikel 39) met:

- de redenen ervoor
- het oordeel van de betrokken begunstigde (of bewijs dat schriftelijk om dit oordeel is verzocht)
- de datum waarop de begunstigde het werk voor de actie beëindigt (“einddatum van het werk”)
- de datum waarop de beëindiging ingaat (“beëindigingsdatum”); die datum moet na de datum van indiening van het wijzigingsverzoek liggen.

Indien de beëindiging de coördinator betreft en zonder instemming van de coördinator plaatsvindt, moet het wijzigingsverzoek door een andere begunstigde (namens het consortium) worden ingediend.

De beëindiging **gaat in** op de in de wijziging genoemde beëindigingsdatum.

Indien geen informatie wordt gegeven of de steunverlenende autoriteit de beëindiging onvoldoende gemotiveerd acht, kan zij de beëindiging van de deelname van de begunstigde als onjuist beschouwen.

32.2.2 Effecten

De coördinator moet binnen zestig dagen nadat de beëindiging is ingegaan, de volgende documenten indienen:

- i) een **verslag over de uitkering van betalingen** aan de betrokken begunstigde
- ii) een **beëindigingsverslag** van de betrokken begunstigde, voor de openstaande verslagperiode tot de beëindiging, met een overzicht van de voortgang van de werkzaamheden, de financiële staat, de toelichting op het gebruik van de middelen en, indien van en de toelichting op het gebruik van de middelen;
- iii) een tweede **wijzigingsverzoek** (zie artikel 39) met andere wijzigingen die nodig zijn (zoals de hertoewijzing van de taken en de geraamde begroting van de begunstigde van wie de deelname is beëindigd, toevoeging van een nieuwe begunstigde ter vervanging van de begunstigde van wie de deelname is beëindigd, verandering van coördinator).

De steunverlenende autoriteit berekent het aan de begunstigde verschuldigde bedrag op basis van het ingediende verslag en houdt daarbij rekening met de gemaakte kosten en bijdragen voor activiteiten die zijn uitgevoerd vóór de einddatum van het werk (zie artikel 22). Kosten in verband met na de beëindiging van het werk nog uit te voeren contracten zijn niet subsidiabel.

De informatie in het beëindigingsverslag moet ook worden opgenomen in het periodieke verslag voor de volgende rapportageperiode (zie artikel 21).

Indien de steunverlenende autoriteit het beëindigingsverslag niet binnen de termijn ontvangt, wordt alleen rekening gehouden met de kosten en bijdragen die in een goedgekeurd periodiek verslag zijn opgenomen (en niet met de kosten en bijdragen waarvoor nooit een periodiek verslag is goedgekeurd).

Indien de steunverlenende autoriteit het verslag over de uitkering van betalingen niet binnen de gestelde termijn ontvangt, gaat zij ervan uit dat:

- de coördinator geen betalingen heeft gedaan aan de betrokken begunstigde en
- de betrokken begunstigde geen bedrag hoeft terug te betalen aan de coördinator.

Als het tweede wijzigingsverzoek door de steunverlenende autoriteit wordt ingewilligd, wordt de overeenkomst op de nodige punten **gewijzigd** (zie artikel 39).

Als het tweede wijzigingsverzoek door de steunverlenende autoriteit wordt afgewezen (omdat het vragen oproept over het besluit tot toekenning van de subsidie of een

inbreuk vormt op het beginsel van gelijke behandeling van aanvragers), kan de subsidie worden beëindigd (zie artikel 32).

Onjuiste beëindiging kan leiden tot verlaging van de subsidie (zie artikel 28) of tot beëindiging van de subsidie (zie artikel 32).

Na beëindiging blijven de verplichtingen van de betrokken begunstigde (en met name de artikelen 13 (vertrouwelijkheid en beveiliging), 16 (intellectuele-eigendomsrechten), 17 (communicatie, verspreiding en zichtbaarheid), 21 (rapportage), 25 (controles, evaluaties, audits en onderzoeken), 27 (afwijzingen), 28 (subsidieverlaging) en 42 (cessie van schuldvorderingen)) van toepassing.

32.3 Door de steunverlenende autoriteit geïnitieerde beëindiging van de subsidieovereenkomst of van de deelname van de begunstigde

32.3.1 Voorwaarden

De steunverlenende autoriteit kan de overeenkomst of de deelname van een of meer begunstigten beëindigen indien:

- a) een of meer begunstigten niet tot de overeenkomst toetreden (zie artikel 40)
- b) een wijziging in de activiteit of in de juridische, financiële, technische, organisatorische of eigendomssituatie van een begunstigde van substantiële invloed op de uitvoering van de activiteit lijkt te zijn of vragen oproept over het besluit tot toekenning van de subsidie (waaronder wijzigingen in verband met een van de uitsluitingsgronden vermeld in de verklaring op erewoord)
- c) na beëindiging van de deelname van een of meer begunstigten de noodzakelijke wijzigingen in de overeenkomst (en de gevolgen ervan voor de actie) vragen over het besluit tot toekenning van de subsidie oproepen of een inbreuk op het beginsel van gelijke behandeling van aanvragers vormen
- d) uitvoering van de actie onmogelijk is geworden of wijzigingen in de overeenkomst die nodig zijn voor de voortzetting van de actie, vragen over het besluit tot toekenning van de subsidie oproepen of een inbreuk vormen op het beginsel van gelijke behandeling van aanvragers
- e) tegen een begunstigde (of een persoon met onbeperkte aansprakelijkheid voor de schulden van die begunstigde) een faillissements- of soortgelijke procedure loopt (zoals insolventie, ontbinding, beheer door een curator of rechter, regeling met de schuldeisers, opschorting van bedrijfsactiviteiten)
- f) een begunstigde (of een persoon met onbeperkte aansprakelijkheid voor de schulden van die begunstigde) verplichtingen tot betaling van belastingen of socialezekerheidsbijdragen niet nakomt
- g) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie) schuldig is bevonden aan ernstig professioneel wangedrag

- h) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie) zich schuldig heeft gemaakt aan fraude of corruptie of betrokken is bij een criminele organisatie, het witwassen van geld, terroristische misdrijven (waaronder terrorismefinanciering), kinderarbeid of mensensmokkel
- i) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie) in een andere jurisdictie is opgericht met de bedoeling om fiscale, sociale of andere wettelijke verplichtingen in het land van oorsprong te omzeilen (of daartoe een andere entiteit heeft opgericht)
- j) een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/besteding van de subsidie):
 - i) wezenlijke fouten heeft gemaakt of onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of
 - ii) ernstig tekort is geschoten in de nakoming van verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst of tijdens de toekenningsprocedure (zoals een niet-correcte uitvoering van de actie, de niet-nakoming van de voorwaarden van de oproep, de indiening van onjuiste informatie, het niet verstrekken van vereiste informatie, een schending van ethische beginselen of beveiligingsvoorschriften (indien van toepassing), het niet meewerken aan controles, evaluaties, audits en onderzoeken enz.)
- k) extrapolatie van bevindingen: een begunstigde (of een persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid of een persoon die essentieel is voor de toekenning/uitvoering van de subsidie) — in de context van andere EU-subsidies die onder gelijkaardige voorwaarden aan hem zijn toegekend— stelselmatige of terugkerende fouten, onregelmatigheden of fraude heeft gepleegd of ernstig heeft verzaakt aan verplichtingen die een belangrijk effect hebben op deze subsidie (extrapolatie van bevindingen, zie artikel 25.5)
- l) een begunstigde ondanks een specifiek verzoek van de steunverlenende autoriteit nalaat om via de coördinator een verzoek in te dienen tot wijziging van de overeenkomst waarbij de deelname van een van zijn verbonden entiteiten of geassocieerde partners die zich bevindt in een van de situaties zoals beschreven in de punten d), e), f), g), h), i) of j), wordt beëindigd en de taken van die partner opnieuw worden toegewezen.

32.3.2 Procedure

Alvorens de subsidie of deelname van een of meer begunstigden te beëindigen, stuurt de steunverlenende autoriteit de coördinator of begunstigde in kwestie een **vooraankondigingsbrief**

- waarin zij formeel meedeelt dat zij de subsidie wil beëindigen, en wat de redenen daarvan zijn,
- met het verzoek om binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving op- en aanmerkingen kenbaar te maken.

Indien de steunverlenende autoriteit geen op- of aanmerkingen ontvangt of besluit de procedure na de ontvangen op- of aanmerkingen voort te zetten, bevestigt zij de beëindiging en de datum waarop deze ingaat (**bevestigingsbrief**). In de overige gevallen deelt zij formeel mee dat de procedure niet wordt voortgezet.

Bij beëindiging van de deelname van een begunstigde stelt de steunverlenende autoriteit aan het einde van de procedure ook de coördinator daarvan in kennis.

De beëindiging **gaat in** op de dag na verzending van de kennisgeving van de bevestiging (of op een in de kennisgeving vermelde latere datum; de “beëindigingsdatum”).

32.3.3 Effecten

a) Voor **beëindiging van de subsidieovereenkomst**:

De coördinator moet — binnen 60 dagen nadat de beëindiging van kracht is geworden — een **eindverslag** indienen (voor de laatste openstaande rapportageperiode tot de beëindiging).

De steunverlenende autoriteit berekent het definitieve subsidiebedrag en de eindbetaling op basis van het ingediende verslag en houdt daarbij rekening met de gemaakte kosten en bijdragen voor activiteiten die zijn uitgevoerd vóór het ingaan van de beëindiging (zie artikel 22). Kosten in verband met na de beëindiging nog uit te voeren contracten zijn niet subsidiabel.

Indien de overeenkomst wordt beëindigd wegens het niet-nakomen van de verplichting om verslagen in te dienen, kan de coördinator na beëindiging geen verslagen meer indienen.

Indien de steunverlenende autoriteit het verslag niet binnen de termijn ontvangt, wordt alleen rekening gehouden met de kosten en bijdragen die in een goedgekeurd periodiek verslag zijn opgenomen (en niet met de kosten en bijdragen waarvoor nooit een periodiek verslag is goedgekeurd).

Beëindiging laat het recht van de steunverlenende autoriteit om de subsidie te verlagen (zie artikel 28) of om administratieve sancties op te leggen (artikel 34) onverlet.

De begunstigten kunnen aan een beëindiging door de steunverlenende autoriteit geen recht op schadeloosstelling ontleen (zie artikel 33).

Na beëindiging blijven de verplichtingen van de begunstigten (en met name de artikelen 13 (vertrouwelijkheid en beveiliging), 16 (intellectuele-eigendomsrechten), 17 (communicatie, verspreiding en zichtbaarheid), 21 (rapportage), 25 (controles, evaluaties, audits en onderzoeken), 26

(effectbeoordeling), 27 (afwijzingen), 28 (subsidieverlaging) en 42 (cessie van schuldvorderingen)) van toepassing.

b) Voor **beëindiging van de deelname van een begunstigde**:

De coördinator moet binnen zestig dagen nadat de beëindiging is ingegaan, de volgende documenten indienen:

- i) een **verslag over de uitkering van betalingen** aan de betrokken begunstigde
- ii) een **beëindigingsverslag** van de betrokken begunstigde, voor de openstaande verslagperiode tot de beëindiging, met een overzicht van de voortgang van de werkzaamheden, de financiële staat, en de toelichting op het gebruik van de middelen;
- iii) een **wijzigingsverzoek** (zie artikel 39) met de wijzigingen die nodig zijn (zoals de hertoewijzing van de taken en de geraamde begroting van de begunstigde van wie de deelname is beëindigd, toevoeging van een nieuwe begunstigde ter vervanging van de begunstigde van wie de deelname is beëindigd, verandering van coördinator).

De steunverlenende autoriteit berekent het aan de begunstigde verschuldigde bedrag op basis van het ingediende verslag en houdt daarbij rekening met de gemaakte kosten en bijdragen voor activiteiten die zijn uitgevoerd vóór het ingaan van de beëindiging (zie artikel 22). Kosten in verband met na de beëindiging nog uit te voeren contracten zijn niet subsidiabel.

De informatie in het beëindigingsverslag moet ook worden opgenomen in het periodieke verslag voor de volgende rapportageperiode (zie artikel 21).

Indien de steunverlenende autoriteit het beëindigingsverslag niet binnen de termijn ontvangt, wordt alleen rekening gehouden met de kosten en bijdragen die in een goedgekeurd periodiek verslag zijn opgenomen (en niet met de kosten en bijdragen waarvoor nooit een periodiek verslag is goedgekeurd).

Indien de steunverlenende autoriteit het verslag over de uitkering van betalingen niet binnen de gestelde termijn ontvangt, gaat zij ervan uit dat:

- de coördinator geen betalingen heeft gedaan aan de betrokken begunstigde en
- de betrokken begunstigde geen bedrag hoeft terug te betalen aan de coördinator.

Als het wijzigingsverzoek door de steunverlenende autoriteit wordt ingewilligd, wordt de overeenkomst op de nodige punten **gewijzigd** (zie artikel 39).

Als het wijzigingsverzoek door de steunverlenende autoriteit wordt afgewezen (omdat het vragen oproept over het besluit tot toekenning van de subsidie of een inbreuk vormt op het beginsel van gelijke behandeling van aanvragers), kan de subsidie worden beëindigd (zie artikel 32).

Na beëindiging blijven de verplichtingen van de betrokken begunstigde (en met name de artikelen 13 (vertrouwelijkheid en beveiliging), 16 (intellectuele-eigendomsrechten), 17 (communicatie, verspreiding en zichtbaarheid), 21 (rapportage), 25 (controles, evaluaties, audits en onderzoeken), 26 (effectbeoordeling), 27 (afwijzingen), 28 (subsidieverlaging) en 42 (cessie van schuldvorderingen)) van toepassing.

AFDELING 3 ANDERE GEVOLGEN: SCHADEVERGOEDING EN ADMINISTRATIEVE SANCTIES

ARTIKEL 33 — SCHADEVERGOEDING

33.1 Aansprakelijkheid van de steunverlenende autoriteit

De steunverlenende autoriteit kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die begunstigten of derden als gevolg van de uitvoering van de overeenkomst hebben geleden, en evenmin voor grove nalatigheid.

De steunverlenende autoriteit kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die begunstigten of andere bij de actie betrokken deelnemende entiteiten hebben berokkend in het kader van de uitvoering van de overeenkomst.

33.2 Aansprakelijkheid van de begunstigten

De begunstigten moeten de schade vergoeden die de steunverlenende autoriteit lijdt als gevolg van de uitvoering van de actie of omdat de actie niet volledig conform de overeenkomst is uitgevoerd, mits de schade het gevolg is van grove nalatigheid of opzettelijk is veroorzaakt.

De aansprakelijkheid geldt niet voor indirecte of gevolgschade of soortgelijke schade (zoals winstderving, inkomstderving of contractverlies), mits dergelijke schade niet opzettelijk is veroorzaakt of het gevolg is van een schending van de geheimhoudingsplicht.

ARTIKEL 34 — ADMINISTRATIEVE SANCTIES EN ANDERE MAATREGELEN

Niets in deze overeenkomst kan worden opgevat als een beletsel voor het opleggen van administratieve sancties (d.w.z. uitsluiting van EU-toekenningsprocedures en/of financiële sancties) of andere publiekrechtelijke maatregelen, naast of als alternatief voor de contractuele maatregelen waarin deze overeenkomst voorziet (zie bijvoorbeeld de artikelen 137 tot en met 148 van het Financieel Reglement van de EU (Verordening 2024/2509) en de artikelen 4 en 7 van Verordening (EG) nr. 2988/95²²).

²² Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1).

AFDELING 4 OVERMACHT

ARTIKEL 35 — OVERMACHT

Een partij die door overmacht wordt verhinderd om haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te vervullen, kan niet worden geacht inbreuk op de overeenkomst te maken.

“Overmacht”: elke situatie of gebeurtenis die:

- een partij verhindert om haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te vervullen,
- niet te voorzien was, uitzonderlijk is en de partijen overvalt,
- niet te wijten is aan fouten of nalatigheid van haar zijde (of van de zijde van andere bij de actie betrokken deelnemende entiteiten) en
- onvermijdelijk blijkt te zijn ofschoon alle nodige zorgvuldigheid is betracht.

Elke situatie die overmacht vormt, moet onverwijld formeel worden meegedeeld aan de andere partij onder vermelding van de aard ervan, de vermoedelijke duur en de te voorziene gevolgen.

De partijen moeten onmiddellijk alle noodzakelijke stappen zetten om de schade als gevolg van de overmacht te beperken, en al het mogelijke doen om de uitvoering van de actie zo spoedig mogelijk te hervatten.

HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 36 — COMMUNICATIE TUSSEN DE PARTIJEN

36.1 Vormen en middelen van communicatie — Elektronisch beheer

De communicatie in het kader van de overeenkomst (informatie, verzoeken, ingediende documenten, “formele kennisgevingen” enz.) moet:

- schriftelijk worden opgesteld
- duidelijk aangeven om welke overeenkomst het gaat (projectnummer en -titel, indien van toepassing) en
- zijn opgesteld met gebruikmaking van de eventueel ter beschikking gestelde formulieren en templates.

Behalve voor formele kennisgevingen dienen de partijen gebruik te maken van elektronische middelen.

Formele kennisgevingen moeten worden verzonden per aangetekende post met bewijs van bezorging (“formele kennisgeving op papier”).

Ze mogen echter elektronisch worden verzonden indien het nationale recht van de lidstaat van de betrokken lidstaat zulks, met name met een bewijs van bezorging, toestaat.

36.2 Communicatiedatum

Mededelingen worden geacht te zijn gedaan bij verzending ervan door de verzendende partij (d.w.z. op de datum en het tijdstip van verzending).

Formele kennisgevingen op papier die per aangetekende post met bewijs van bezorging zijn verzonden, worden geacht te zijn gedaan op ofwel:

- de door de postdienst geregistreerde datum van bezorging, ofwel
- de uiterste datum voor het ophalen van de kennisgeving op het postkantoor.

ARTIKEL 37 — INTERPRETATIE VAN DE OVEREENKOMST

De bepalingen van het gegevensblad hebben voorrang op de andere voorwaarden van de overeenkomst.

Bijlage 5 heeft voorrang op de algemene voorwaarden, die weer voorrang hebben op de andere bijlagen dan bijlage 5.

De geraamde begroting heeft voorrang op de beschrijving van de actie in bijlage 1.

ARTIKEL 38 — BEREKENING VAN PERIODEN EN TERMIJNEN

In overeenstemming met Verordening nr. 1182/71²³ worden in dagen, maanden of jaren uitgedrukte perioden berekend vanaf het moment waarop de voor de termijn bepalende gebeurtenis plaatsvindt.

De dag waarop die gebeurtenis plaatsvindt, wordt niet geacht binnen die periode te vallen.

Met “dagen” worden geen werkdagen, maar kalenderdagen bedoeld.

ARTIKEL 39 — WIJZIGINGEN

39.1 Voorwaarden

De overeenkomst kan worden gewijzigd tenzij de wijziging in de overeenkomst vragen over het besluit tot toekenning van de subsidie oproept of een inbreuk op het beginsel van gelijke behandeling van aanvragers vormt.

Elke partij kan om een wijziging van de overeenkomst verzoeken.

²³ Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden (PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1).

39.2 Procedure

De partij die om een wijziging verzoekt, moet een wijzigingsverzoek indienen (zie artikel 36).

De coördinator dient wijzigingsverzoeken in en ontvangt deze namens de begunstigen (zie bijlage 3). Indien wordt verzocht om verandering van coördinator zonder instemming van de coördinator, moet het verzoek door een andere begunstigde worden gedaan (namens de andere begunstigen).

Het wijzigingsverzoek moet de volgende elementen omvatten:

- de redenen ervoor
- de bewijsstukken en
- voor een verandering van coördinator zonder diens instemming: het advies van de coördinator (of bewijs dat schriftelijk om dit advies is verzocht).

De steunverlenende autoriteit kan om aanvullende informatie vragen.

Indien de partij die het verzoek ontvangt, instemt met het verzoek, moet zij de wijziging binnen 45 dagen na ontvangst van de kennisgeving (of de aanvullende informatie waarom de steunverlenende autoriteit heeft verzocht) ondertekenen. Indien zij niet instemt met het verzoek, moet zij dit binnen dezelfde termijn formeel meedelen. De termijn kan worden verlengd indien dat nodig is voor de beoordeling van het verzoek. Indien binnen de gestelde termijn geen kennisgeving wordt ontvangen, wordt het verzoek geacht te zijn afgewezen.

Een wijziging **treedt in werking** op de dag van de ondertekening ervan door de ontvangende partij.

Een wijziging **gaat in** op de dag waarop deze in werking treedt of op een andere in de wijziging vermelde datum.

ARTIKEL 40 — TOETREDING EN TOEVOEGING VAN NIEUWE BEGUNSTIGDEN

40.1 Toetreding van de in de preambule genoemde begunstigen

De begunstigen die geen coördinator zijn, moeten tot de subsidieovereenkomst toetreden door ondertekening van het toetredingsformulier (zie bijlage 4).

Zij aanvaarden met ingang van de datum van inwerkingtreding ervan (zie artikel 44) de volgens de overeenkomst geldende rechten en plichten.

40.2 Toevoeging van nieuwe begunstigen

In gerechtvaardigde gevallen mogen de begunstigen om de toevoeging van een nieuwe begunstigde verzoeken.

Hiertoe moet de coördinator een wijzigingsverzoek overeenkomstig artikel 39 indienen. Dit verzoek moet een toetredingsformulier (zie bijlage 4) bevatten dat door de nieuwe begunstigde is ondertekend.

Nieuwe begunstigden nemen met ingang van de datum van hun toetreding zoals vermeld in het toetredingsformulier (zie bijlage 4) de volgens de overeenkomst geldende rechten en plichten op zich.

ARTIKEL 41 — OVERDRACHT VAN DE OVEREENKOMST

Niet van toepassing.

ARTIKEL 42 — CESSIES VAN VORDERINGEN OP DE STEUNVERLENENDE AUTORITEIT

De begunstigden mogen geen vorderingen op de steunverlenende autoriteit aan een derde cederen, behalve met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de steunverlenende autoriteit na een met redenen omkleed, schriftelijk verzoek van de coördinator (namens de betrokken begunstigde).

Indien de steunverlenende autoriteit de cessie niet heeft aanvaard of de voorwaarden van de cessie niet worden vervuld, kan de cessie niet aan de steunverlenende autoriteit worden tegengeworpen.

In geen geval bevrijdt een cessie de begunstigden van hun verplichtingen jegens de steunverlenende autoriteit.

ARTIKEL 43 — TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLENBESLECHTING

43.1 Toepasselijk recht

Op de overeenkomst is het EU-recht van toepassing, zo nodig aangevuld door het nationale recht van de lidstaat van de steunverlenende autoriteit.

43.2 Geschillenbeslechting

Indien een geschil betrekking heeft op de uitlegging, toepassing of geldigheid van de overeenkomst, moeten de partijen de zaak voorleggen aan de bevoegde rechters van de lidstaat van de steunverlenende autoriteit.

Voor niet-EU-begunstigden (indien van toepassing) moeten dergelijke geschillen aan de rechtbanken van Brussel (België) worden voorgelegd — tenzij een associatieovereenkomst met het EU-programma voorziet in de afdwingbaarheid van arresten van EU-rechtbanken.

Indien het geschil betrekking heeft op administratieve sancties, compensatie of een executoriale beschikking uit hoofde van artikel 299 VWEU (zie de artikelen 22 en 34), moeten de begunstigden hun zaak voorleggen aan het Gerecht— of, in geval van beroep, aan het Hof van Justitie van de Europese Unie — krachtens artikel 263 VWEU.

ARTIKEL 44 — INWERKINGTREDING

De overeenkomst treedt in werking op de dag waarop zij door de laatste partij, te weten de steunverlenende autoriteit, wordt ondertekend.

HANDTEKENINGEN

Voor de coördinator
Jurgen Bockstaele, School director
Handtekening:

Gedaan in het Nederlands

Voor de steunverlenende autoriteit
Jill PEIFFER, directeur
Handtekening:

Gedaan in het Nederlands

BIJLAGE 1 — BESCHRIJVING VAN DE ACTIE, GERAAMDE BEGROTING EN LIJST VAN DEELNEMENDE ENTITEITEN

Bijlage 1 wordt, samen met deze overeenkomst, via mail bezorgd.

BIJLAGE 2 — AANVULLENDE INFORMATIE OVER DE SUBSIDIABILITEIT VAN KOSTEN

Zie [website Epos \(> bibliotheek](#) > projectuitvoering > Erasmus+ KA1 > Contracten en bijlagen > 2025).

BIJLAGE 3 — TOEPASSELIJKE TARIEVEN

Zie [website Epos \(> bibliotheek](#) > projectuitvoering > Erasmus+ KA1 > Contracten en bijlagen > 2025).

BIJLAGE 4 — TOETREDINGSFORMULIER VOOR BEGUNSTIGDEN

Enkel van toepassing voor consortia.

BIJLAGE 5 — SPECIFIEKE REGELS

Zie [website Epos \(> bibliotheek](#) > projectuitvoering > Erasmus+ KA1 > Contracten en bijlagen > 2025).

BIJLAGE 6 — MODELLEN VOOR OVEREENKOMSTEN TUSSEN BEGUNSTIGDEN EN DEELNEMERS

Zie [website Epos \(> bibliotheek](#) > projectuitvoering > Erasmus+ KA1 > Contracten en bijlagen > 2025).